misszió

EVANGÉLIKUS MAGAZIN 2003/3. MEGJELENIK KÉTHAVONTA. ÁRA: 160 FT

FÓKUSZBAN: A TALÁLKOZÁS

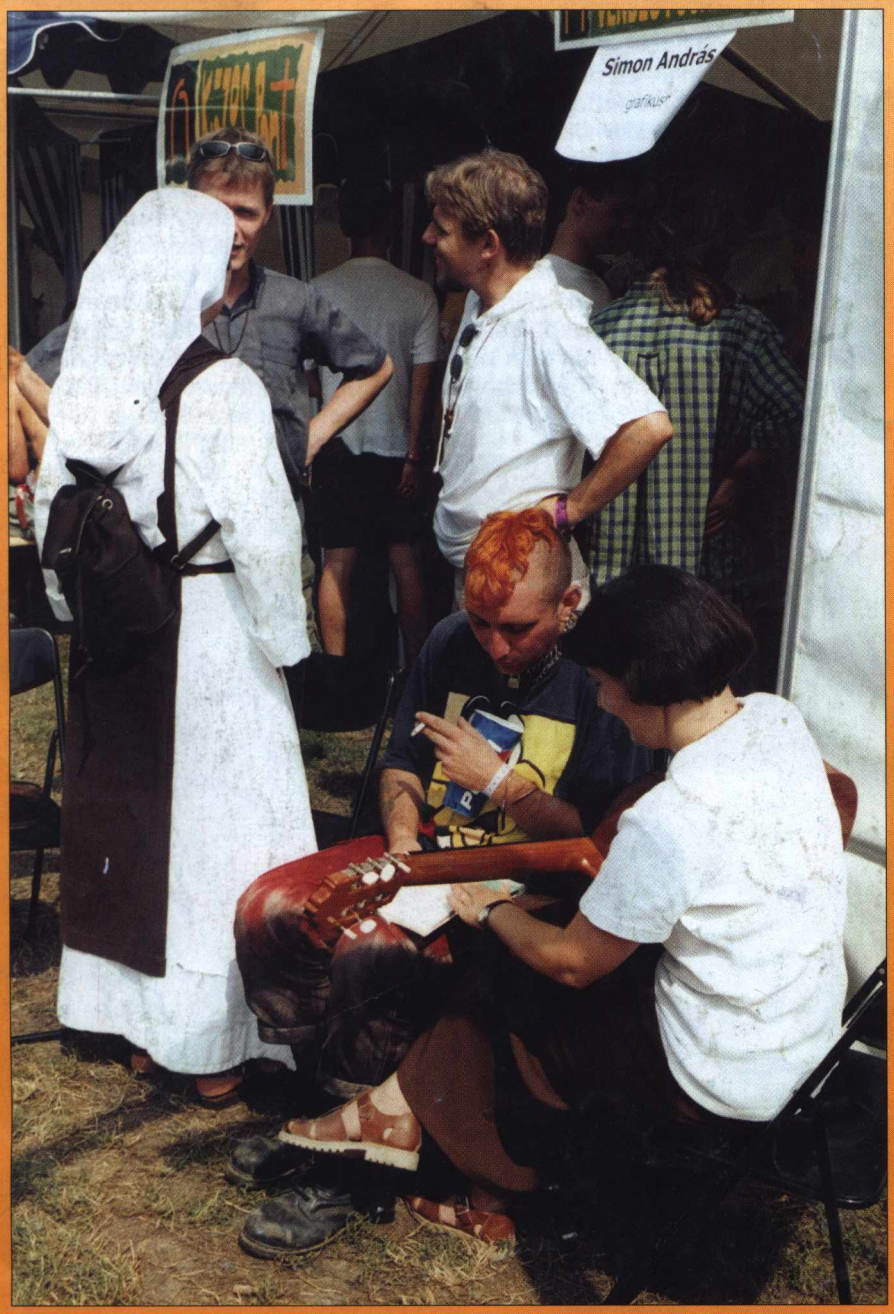

Virtuális találkozások
4. oldal

Keressük az igazit!
5. oldal

A megbízatás
6–7. oldal

Kijózanító találkozás
8–9. oldal

Kérem, csak egy percre!
11. oldal

Az év találkozója
12–13. oldal

Négy meglepő találkozás a Bibliában
14–15. oldal

Feketén-fehéren
17. oldal

Mi csak visszhangok voltunk...
18–19. oldal

„Beszélő" honlap
20. oldal

MM Visszhang

Misszió 1656 Budapest, Pf. 22 • evmis@evmsk.axelero.net

Egy kedves evangélikus barátnőm ajánlotta figyelmembe a magazint. Már az újság címe is szívet melengető számomra: *Misszió*. Ahogyan *Gáncs Péter* felelős szerkesztő írja a 2003/2. szám „Lehet-e más a világ és az egyház?" című cikkében: „Az elhengerített kő után a »köveknek« is valóban meg kell mozdulniuk, hogy az új világ békeköveteivé legyenek." Mindenekelőtt köszönöm a magazin missziós szemléletét. Köszönöm a nyitásra, elfogadásra és az esetleges szemléletváltásra vonatkozó biztatást, bátorítást. Köszönöm továbbá az írások tiszta, evangéliumi üzenetét, az egyes témák változatos megközelítését.

Engedjék meg, hogy megosszam önökkel, milyen sokat segítettek nekem a magazin 2003/2. számában található, az élet utáni élettel foglalkozó írások. A Timóteus Társaság (egy nemzetközi felekezetközi keresztény szervezet) munkatársaként diákokkal foglalkozom. A velük való beszélgetéseim során gyakran felmerül a kérdés, hogy vajon mi történik a halál után. Tapasztalataim szerint a diákok nagy része valamilyen formában hisz a reinkarnációban, vagy annak fogyatékos, torz formáját keveri bele elképzeléseibe. Rengeteg könyv, előadás született már erről a témáról, és a diákok gondolkodására mindez hatással van. Ezért érzem égető szükségét annak, hogy tiszta és biblikus meggyőződéssel tudjak részt venni minden ilyen beszélgetésben. Nagyon fontos, hogy bátran és nyíltan vállaljuk az igazságot, akkor is (és főleg akkor!), amikor a világ szemléletét egy hazug látásmód határozza meg.

KIS MARA, BÉKÉS

Mindig öröm fog el, amikor a postaládában meglátom a Misszió magazint. Szégyellem, hogy csak most köszönöm meg az évek óta küldött lap szerkesztőinek az áldozatos munkát… Finn lelkész feleségeként sok szolgálatban vettem részt az elmúlt években. Gyakran vágyom arra a hangra, szeretetre, közösségre, amit a lap áraszt… A Duna Tv-n keresztül öt éve láthatom a szép Magyarországot és az ott élő emberek életét itt, ebben a kis közép-finnországi városban. Huszonhét év alatt háromszor voltam otthon. Jó hallani és látni magyar nyelven beszélő embereket. Mi, magyarok békét szerető, szorgalmas nép vagyunk. Ez az ország még sokra viheti az Európai Unióban is…

MARGIT VÄÄNÄNEN, FINNORSZÁG

Nagyon tetszik a magazin, mindig örömöt jelent egy-egy újabb szám. …Két lányommal együtt szívesen olvasunk minden olyan folyóiratot, amely az igét hozza közelebb… Megdobogtatta a szívemet a júliusi konferencia. Bár lehetetlennek tűnik, hogy eljussak oda, de olyan sok érdekes program van felsorolva, hogy mindenképpen Isten elé visszük az ügyet. Ha ő akarja, megadhatja…

LÉVA KATALIN, KÉZDIVÁSÁRHELY

Megkaptuk a Misszió magazin néhány régebbi számát. Szavakkal nem lehet kifejezni, mennyit jelentett nekünk ez a küldemény. Nagy szükségünk van a nevelésre, buzdításra, ismeretre e cikkek tanulmányozása által. Olyan űrt töltenek be ezek az írások, melyet sokan nem kapnak meg sem az iskolától, sem a szülőktől, sem a barátoktól, de ami nélkül egyikünk sem boldogul – sem a családban, sem az életben.

SÁNDOR JUDIT, PÁSZTÓ

Egy találkozás lehet semmitmondó, de lehet maradandó és egy életre meghatározó is. Naponta találkozunk közeli-távoli ismerősökkel, kollégákkal. A Biblia lapjain is csodálatos találkozásoknak lehetünk tanúi: Ádám első találkozása Évával, Ábrahám találkozása az angyalokkal, József és testvéreinek találkozása, Simeon és a gyermek Jézus, a beteg asszonyok vagy akár Zákeus Jézussal való találkozása… Az Ige tudósít bennünket tragikus „esetekről" is: amikor Éva a kígyóval, Sámson Delilával, Júdás a papokkal találkozott… Visszatekintve az eddig megtett útra, életünknek is vannak pozitív és negatív hatású találkozásai. Így tekinthetek vissza én is életem nem éppen „építő" találkozásaira, amikor az alkohollal, droggal, okkultizmussal kerültem közelebbi kapcsolatba… Istennek hála azonban, hogy részem lehetett „felemelő" találkozásban is: a lánnyal, aki később a feleségem lett; egy egykori munkatárssal, aki beszélt nekem Istenről, és elhívott egy gyülekezetbe; a testvérekkel, az Igével és Krisztus kegyelmével-szeretetével. Örül a szívem, ha arra gondolok, hogy egy nap találkozni fogunk Jézussal, meglátjuk Őt, és mindenkor Vele leszünk…

SZÍVOS LÁSZLÓ, MEZŐBERÉNY

misszió – Evangélikus magazin: az Evangélikus Élet kéthavonta megjelenő folyóirata • 8. évfolyam 3. szám • A szerkesztőség levelezési címe: 1656 Budapest, Pf. 22 Tel./fax: 400 3057 • e-mail: evmis@evmsk.axelero.net • Főszerkesztő: T. Pintér Károly • Felelős szerkesztő: Gáncs Péter • Főmunkatársak: Kőháti Dorottya, Gazdag Zsuzsanna • Művészeti szerkesztő: Szabó György • Tervezőszerkesztő: Rezessy Szabolcs • Olvasószerkesztő: Győri Virág • Fotó: Botta Dénes • Címlapfotó: Bölcsföldi András • Kiadja az Evangélikus Rádiómissziói Központ támogatásával a Luther Kiadó, 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel./fax: 317-1108, e-mail: kiado@lutheran.hu • Felelős kiadó Kendeh K. Péter • Egy szám ára 160 Ft, előfizetési díj egy évre 960 Ft • Nyomdai kivitelezés: Grafika Typopress Nyomdaipari Kft. • Felelős vezető: Farkas József • ISSN 1419-1563 • Terjeszti: a Lapker Rt.

Nyár – kallódunk vagy találkozunk?

GÁNCS PÉTER
felelős szerkesztő

A nyár a különböző lehetőségek ideje. Hozhat veszélyes elkallódást, de megajándékozhat az igazi találkozások, a megtalálás, illetve megtaláltatás élményével is.

Egy „elveszett és megtaláltatott" ember személyes hangú, megdöbbentően őszinte vallomását olvashatjuk lapunk 8–9. oldalán, *Kocsis István* Kijózanító találkozás című írásában.

Talán eddig nemigen figyeltünk fel rá, hogy a Biblia – egyebek mellett – a találkozások könyve is. *Szentpétery Péter* négy meglepő bibliai találkozást kötött csokorba a 14–15. oldalon.

Ám korunk gazdagon kínál állehetőségeket, találkozáspótlékokat is, ezekről szólnak *Menyes Gyula* elgondolkoztató sorai (4. oldal).

Viszont valódi találkozási élményeink lehetnek egészen hétköznapi élethelyzetekben is, ha nyitott szemmel és szívvel fordulunk a körülöttünk élők felé, és figyelünk Felfelé is. Erről a lehetőségről győzhet meg minket Bozóky Éva (6. oldal) és Jásdi Beáta (11. oldal) vallomása.

Ebben a számban a hangsúlyt elsősorban a nyár pozitív ajándékaira szeretnénk helyezni. Ilyen a IV. országos evangélikus találkozó, mely evangélikusok százai (ezrei?) számára kínál találkozási lehetőséget. Reméljük, hogy június utolsó hétvégéjén a székesfehérvári sportcsarnokban is sokan fogják forgatni lapunkat – hiszen a magazin megjelenését tudatosan ehhez a nagy eseményhez igazítottuk.

Ugyancsak június végén, 25-én kezdődik az Európai Egyházak Konferenciájának nagygyűlése a norvégiai Trondheimben. Az Európai Unió – hazánkat is érintő – bővítésének küszöbén izgalmas, hogy milyen választ találnak majd a résztvevők a találkozó mottója („Jézus Krisztus meggyógyít, és kiengeszt el egymás iránt – tanúságtétel Európában") által felvetett kérdésekre.

Mi, szerkesztők, munkatársak, különösen is várunk egy másik – szerényebb méretű, de számunkra igen fontos – találkozót: július 9–12. között végre együtt lehetünk azokkal a hűséges olvasóinkkal és rádióhallgatóinkkal, akik jelentkeztek a piliscsabai médiamissziós konferenciára. Erre készülve is érdemes elolvasni a rádiómissziós oldalakat (18–20.).

Július 21–31-ig az evangélikusok találkozása világméretekben is folytatódik majd. A kanadai Winnipeg ad otthont a Lutheránus Világszövetség 10. nagygyűlésének. A tanácskozás fő témája – *„Gyógyulást a világnak!"* – megegyezik a hazai országos találkozó mottójával, ugyanis ezzel is szerettük volna kifejezni azt, hogy a világevangélikusság családjának együtt gondolkodó tagjai vagyunk. Az „év találkozójából" kapunk egy kis ízelítőt *Pángyánszky Ágnestől* a 12–13. oldalon.

Természetesen még számtalan kis és nagy találkozást kínál számunkra 2003 nyara – például a Diáksziget Közös Pont sátránál (lásd: címlapfotó!). Találkozási lehetőséget egymással és azzal az Úrral, akiben felfedezhetjük életünk forrását, megtartóját és beteljesítőjét. Reméljük, az őszi magazinban bőven beszámolhatunk majd a nyári találkozások élményeiről, ajándékairól – akár olvasóink tollából is…

A gyakran csupán üresjáratot jelentő meddő pihenés helyett tartalmas találkozókban és igazi találkozásokban gazdag, gyümölcsérlelő nyarat kívánok mindenkinek!

VIRTUÁLIS találkozások

MENYES GYULA
püspöki titkár

Néha elgondolkodom azon, milyen rohamosan változik a körülöttünk lévő világ. Sokan ezt fejlődésnek nevezik, és való igaz, hogy az utóbbi néhány évtizedben technikai téren többet haladt előre az emberiség, mint előtte több évezreden keresztül. A korosztályomat pedig különösen kiváltságos és felelősségteljes helyzetben lévőnek tartom, hiszen nemcsak szemlélhetjük ezeket a változásokat, hanem aktív formálói is lehetünk azoknak.

Gyermekeim feszült figyelemmel hallgatják, amikor arról mesélek nekik, hogy az én gyermekkoromban mennyivel egyszerűbb volt az élet. Nem volt otthon számítógépünk, a fekete-fehér televízióban csak egy csatorna műsorát lehetett nézni – az ebédszünet ideje alatt vagy hétfőnként még azt sem...

Telefonunk nem volt, mert nem tudtunk elég nyomós okot találni arra, hogy néhány éven belül felszereljék. Játékaink száma csak töredéke volt annak, ami manapság egy gyerekszobában fellelhető. Mégis boldog gyerekek voltunk, akiknek az egyik legnagyobb örömöt az okozta, ha – tanulás után vagy hétvégenként – együtt lehettünk. Örültünk a találkozásnak, önfeledten játszottunk. Klasszikus módon a lányok akkor még babáztak, a fiúk fociztak, vagy – a *Pál utcai fiúk* módjára – háborúra készültek. Jó volt együtt lenni, és nagyon sokat beszélgettünk. Ha ma felnőtt fejjel jobban belegondolok, tulajdonképpen mindannyian a találkozásoknak éltünk.

Soha nem fogom elfelejteni azt a pillanatot, amikor kisiskolásként megalkottuk első „telefonunkat". Egy kifeszített cukorspárga két végére rögzítettünk üres cipőpasztás fémdobozokat, és ezek továbbították a hangunkat. A minőségére már nem emlékszem, de mi határozottan állítottuk, hogy halljuk egymást. Szintén a „feltalálás" örömével hatott ránk, amikor detektoros rádiót készítettünk. Párhuzamosan összekötöttünk egy tekercset egy forgókondenzátorral és egy kiselejtezett membrános fejhallgatóval. Földelésnek egy krumpli is megfelelt, miközben jól hallhatóan megszólalt a Kossuth rádió. Igazi távközlési szakembereknek éreztük magunkat. És itt kezdődött valami nagy változás: már akkor is tudtunk a világról és a másikról, ha nem láttuk egymást...

Aztán lassan felcseperedtünk. A televízió színes lett, és „házi oltárrá" vált. Csatornák tucatjain keresztül fáradhatatlanul „tanít" minket éjjel és nappal. Képernyője ablakot nyitott a világra. Amit ott látunk, az lett számunkra a való világ, ugyanakkor az utcán nem merünk körülnézni, mert félünk a valóság megpillantásától.

Telefonunk mobil lett. Örülünk, mert bárhol elérhetők lettünk, de mégis titkosítjuk számainkat, hogy ne zavarjon senki. A személyi számítógéppel és az Internettel pedig megalkottunk egy virtuális világot, amelybe bármikor beléphetünk, illetve amellyel bármikor kiléphetünk valóságos környezetünkből. Akinek nincs elektronikus postacíme vagy mobilszáma, az elérhetetlen számunkra, és egy idő után szinte nem létezőnek tekintjük.

A játszóterekről eltűntek a gyerekek, a gyom lassan mindenhol benövi a focipályákat.

Virtuális közösségben élnek a mai fiatalok. Az lenne természetes, ha a technikai fejlődés nem pótolná, hanem kiegészítené az emberek közötti találkozások, kapcsolatok tartalmát. Ehelyett kikapcsoljuk telefonunkat, sms-ben mondjuk el jókívánságainkat, vagy éppen álnéven, az arctalanságba burkolózva levelezünk.

Azt hisszük, hogy az egész világot birtokoljuk, közben lelkileg szegények vagyunk, akik titkon arra vágynak, hogy valaki rájuk nyissa az ajtót, és szóba álljon velük...

Keressük az igazit!

T. Pintér Károly
főszerkesztő

„Életünket találkozások sorozata formálja" – hagyományozta ránk Elias Canetti osztrák író, aki másutt még azt is papírra vetette, hogy *„egy érzékeny embernek minden találkozásból van valami haszna vagy kára, mert érzelmeket és emlékeket ébreszt benne"*. Nem nehéz rábólintani az efféle bölcsességekre. Tagadhatatlanul egyszerűbb, mint önállóan elmélkedni azon, hogy vajon melyek voltak (vagy lehettek) azok a találkozások, amelyek személyes életünkben meghatározó jelentőséggel bírtak. Most tehát arra kérném a tisztelt olvasót, hogy e mondat után tegye le néhány másodpercre kezéből az újságot, és próbáljon választ adni a kérdésre: mi volt a legemlékezetesebb találkozás az életében?

Tippelhetek? Nem, nem teszem, hiszen egy meghatározó jelentőségű találkozás is ezerféle lehet. Lehet véletlen, lehet előre eltervezett, lehet örömteli vagy éppen fájdalmas, és az sem törvényszerű, hogy egy személlyel való találkozás idézzen elő fordulópontot az ember életében.

Maradjunk azért a „személyes" találkozásoknál! És akkor mindjárt gratulálnék is azoknak, akik az életük párjával való találkozást tartják mindmáig legfontosabbnak.

Van egy olyan érzésem, hogy sokunknak mégsem ez jutott kapásból az eszébe. Mentségünkre szóljon, hogy a lélekbúvárok szerint a tartós együttlét feledteti az első találkozás élményét. Más szavakkal: a legemlékezetesebb találkozás többnyire mindig az egyszeri, a megismételhetetlen. (Azért ne csüggedjünk: a szeretteinkkel való első találkozás nagyszerű élménye is újra átélhető – hosszabb távollét után…)

Gondolom, az olvasónak feltűnt a „csúsztatás", pontosabban két kifejezés szándékos keverése. Míg utóbb a „legemlékezetesebb találkozás" szókapcsolatot használtam, addig másutt a „meghatározó jelentőségű találkozások" kifejezést. Ám épp szeretteinkkel kapcsolatban válhat nyilvánvalóvá, hogy nem feltétlenül a legemlékezetesebb találkozások voltak (vannak) a legnagyobb hatással az életünkre.

Hogy mi a legfőbb gond „a legemlékezetesebb" találkozással? Az, hogy emlék. Építkezhetünk persze a múltból, tarthatjuk nagy becsben egy-egy találkozás emlékét, de éltetni csak az élő kapcsolatok, a megismételhető találkozások, együttlétek, közösségek éltetnek. Karl Barth svájci teológus szavaival élve: *„…az ember ott és csakis ott van a helyén, ahol egzisztenciálisan van jelen a találkozásban, az embertársával való együttességben"*.

Olcsó fordulat lenne most a régi szerelmek hasznavehetetlenségére hivatkozni, meg aztán nem is arra szeretném kifuttatni e gondolatsort, hogy tehát becsüljük meg azokat a szeretteinket, akikkel nap mint nap megadatik a találkozás lehetősége.

Nem mintha e konklúzió méltatlan volna a Misszió magazinhoz, csak épp nekünk választ kellene találnunk arra az eshetőségre is, ha szerettünk (vagy szeretteink) előbb távoznának e földi életből… Arra az eshetőségre, ha a velük való „találkozás" és együttlét is az emlékek polcára kényszerülne.

Egy másik osztrák író, Hermann Broch is e kikerülhetetlen problémával szembesülve próbálta ekképp vigasztalni (?) magát: *„Az emberek egymást váltják, sorra követi egymást halandó porhüvelyük, csak a megismerés folyik tovább, folyik tovább a távolon-túliba s egy szavakkal kimondhatatlan találkozás felé."*

Eszerint személyes, illetőleg személyekkel való találkozásaink sorában nincs is esélyünk mindhalálig éltető kapcsolatra?

Költői a kérdés, mert olvasóink többsége – e sorok írójával egyetemben – pontosan tudja rá a megnyugtató választ. Azok számára azonban, akik keresik ugyan az igazit, de még nem találták meg, szabad legyen egy tanáccsal, egyszersmind személyes vallomással szolgálnom. A kérdésre (a keresésre) a válasz nem szépírók, de nem is filozófusok műveiben keresendő. Ezekben sem reménytelen kutakodni, de létezik náluk autentikusabb írás is – a Szentírás. Ahol ebből idéznek, ott – inkább előbb, mint utóbb – szó esik majd egy názáreti ácsról, akit sokan követtek azok közül, akikkel találkozott. És akit halála óta is követnek milliók és milliók. Merthogy feltámadt a halálból. És mert ő volt az, aki tanítványainak (követőinek) azt ígérte: *„Én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig."* Következésképpen a Vele való találkozás ma is mindenki számára adott és megtapasztalható lehetőség. Nap mint nap. A szóban forgó személy neve egyébként – Jézus Krisztus.

a MEGBÍZATÁS

BOZÓKY ÉVA
újságíró

Amikor az a különös eset történt, már tíz éve halogattam az epeműtétemet. 1967 májusa volt, forró, virággal teli. A János Kórház kertje valóságos üdülőnek tűnt. A mai műtéti technikákhoz képest akkor még minden roppant régi volt, de ha a kórházi hangulatot összevetem a maival, bensőséges, már-már idilli légkört őriz az emlékezetem. Egyszóval az operáció akkor elég rémisztőnek látszott, de mivel sosem értem rá, hát húzódott a dolog, s mikor végre a heves görcsök legyőzték időhiányomat, többnapi vizsgálgatás után is bizonytalan maradt, mit talál majd a sebész. Ez a bizonytalanság gyöngéd bánásmódot biztosított számomra, például kétágyas szobában helyeztek el, és minden látogatót bármikor beengedtek – akkor még ez is nagy jótétemény volt. Érzésem szerint a kórházbeliek úgy néztek rám, mint a gyerek a kócbabára: ha feldaraboljuk, kiderül, mi van benne.

Szerencsémre igen kellemes szobatárs mellé kerültem. Az idős hölgy kivizsgálás ürügyén kapott helyet, valójában azért, hogy a mellettünk lévő szobában végnapjait élő férjét ápolhassa. Az emberségen kívül bölcs belátás is érvényesült ebben: a hölgy ottléte naponta három nővért tehermentesített. Napközben nem is találkoztunk, de szomszédnőm éjszaka éber volt, és úgy mesélt hajnalig, mintha Seherezáde lelke lakna benne. Szívesen hallgattam, mert lenyűgözően számolt be békebeli utazásaikról, amikor is a most elköltözni készülővel együtt járták be Európa országait. Éreztem, nem azért mesél, mert kerüli az álom, hanem hogy el ne aludjék, és mindig készenlétben legyen.

Az operációm előtti nap alkonyán úgy lépett ki a másik szobából, mintha nagy fekete felleg burkolta volna be. Nem sírt. Halkan közölte: meghalt. Azután előhúzott a pongyolája zsebéből két ív papírt, és határozottan felszólított:

– Kedvesem, te most bevonulsz az ügyeletes orvos szobájába, elkéred a telefont, és mindazokat a rokonokat, barátokat értesíted, akiknek neve és telefonszáma itt van a papírokon. Ugye megteszed? Nekem nincs erőm hozzá!

Választ sem várva visszatért a szobába, én pedig kicsit ijedten kezdtem keresni az ügyeletes szobát. Vajon mit szól az orvos, ha bekopogok? Ugyan nem utasít-e a nyilvános telefonhoz? De hiszen ezeken a gondosan előkészített íveken legalább húszegynéhány név sorakozik! Megölnek a betegek, ha a végtelenségig lefoglalom a készüléket.

Fiatal, megértő doktor volt az ügyeletes, de azért kissé döbbent arckifejezéssel hallgatta meg megbízatásom félénken előadott történetét.

– Ennyi embert reggelig sem tud felhívni! – csóválta a fejét, miközben összeszedte nélkülözhetetlen dolgait, és kivonult a szobából.

Azt hiszem, kissé hibbantnak vélt. Amint a nővérke is, aki közben bejött, és nyugtatót kínált, mert ezt a „dilibogyót" állítólag műtét előtti este kötelező lenyelni. Mondtam, szabotálom az előírást, feladatot kell teljesítenem, ahhoz tiszta észre van szükségem.

Ezután elkezdődtek a találkozások. Volt, aki köszönte az értesítést, és őszintén sajnálkozott. Többen felsóhajtottak, hogy végre megszabadult szegény öreg barátjuk a kínjaitól. Mások az özvegyet sajnálták, nehéz lesz neki egyedül, hatvan együtt töltött év után. Akadt, aki az élet mulandóságán kesergett, Babits Mihályt idézve: „jaj, meg kell halni, meg kell halni!", de hát barátja mégis 88 évet élt, igazán szép kor… A legtöbben azonban a részvét rövid mondatai után a maguk panaszaira fordították a szót. Kinek a felnőtt gyermeke halt meg élete virágjában; a másiké kivándorolni kényszerült, látja-e még valaha, ki tudja…; a harmadik a magányát, a negyedik kínzó betegségét panaszolta és így tovább.

Különös, hogy senki sem kifogásolta a késő éjszakai telefont. Mindenki álmatlanságban szenved? Inkább mintha örültek volna, hogy kiönthetik szívüket az idegennek, aki nemhogy őket, de még a halottat sem ismerte, aki miatt pedig a beszélgetés kezdődött. A magam másnapi megpróbáltatása közben eszembe sem jutott. Jaj, mennyi baj van körülöttünk, még az ilyen kis világban is!

Már az utolsó telefonnál tartottam, amikor értem jött egy nővér, hogy szíveskedjek a műtőbe fáradni. Intettem:

várjon, be kell fejeznem. De akárcsak az előbbiek, ő sem értette, miért kell ennek a szerencsétlennek még most is telefonálnia. Percek múlva kés alá kerül, és még mindig fecseg? Nincs ki a négy kereke, szent igaz!

A folyosón, ahol már futólépésben igyekeztem a nővér után, aggodalmas, borongós arccal ott állt a férjem, és idős szobatársnőmmel beszélgetett. Ez utóbbi utánam kiáltott:

– Köszönöm!

Még hallottam, amint a férjem, miközben nekem int, neki válaszol:

– Ön jót tett vele, hogy lefoglalta ezekre az órákra!

Én pedig arra gondoltam, Isten cselekszi velünk a jót, amikor alkalmat ad a másokon való segítésre. Akkor még érzékelhetőbben velünk van, mint egyébként. A továbbiakban soha többé nem volt epegörcsöm, a meteorithoz hasonló óriás kőzetet ma is őrzöm – de nem a betegségre emlékeztet, hanem azokra az emberekre, akikkel akkor távolról találkoztam.

Áprily Lajos:

TALÁLKOZÁS

Kökényvirágos Őrhegyen
úgy szállt le, mint az álom.
Ballagtam búsan, csöndesen
homályos esti tájon.

Az arcán nem volt alkonyat,
csak hívó, szent nemesség,
és szólt: „Kövess. A holtakat
a holtak hadd temessék."

„Mester – feleltem –, értelek,
te holtra nem haragszol,
de lobbanó tekinteted
most életet parancsol.

S az élet mély, mély és csodás,
ha azt te prédikálod,
és mégis, Mester, megbocsáss,
ha kúsza szívvel állok.

A hantoló Antigone
szomorú ősnővérem,
s a Labdakida-átoké
a vérem, sűrű vérem.

A völgyből, nézd, feltekintenek
a fejfák és keresztek,
jó Mesterem, megértelek,
csak engedd, hogy temessek.

De majd, ha hamvadó szemem
nem fátyolozza bánat,
Uram, akkor csak ints nekem:
akkor megyek utánad."

Kijózanító találkozás

Kocsis István
missziói munkatárs, Sárszentlőrinc

Kicsi, de rohamosan fejlődő balatoni üdülőfaluban nőttem fel a nyolcvanas évek végén. Kallódó, csak a mának élő suhanc barátaimmal nem ismertük *Bertha Bulcsú* intelmét, aki úgy vélte: a balatoni fiatalokra leginkább az a veszély leselkedik, hogy megpróbálnak a nyáron egy-két hetet ott nyaraló városi fiatalokhoz hasonlítani. A pár hetes „lazaságból" életmintát, életprogramot kreálnak, és egész évben igyekeznek úgy élni, ahogyan tőlük látták.

Lefelé a lejtőn

Mindig nagyon vártuk a nyarat – a diszkó, a strand, a lányok mind-mind megannyi felfedezésre váró csodát, megfejteni való titkot, élményt kínáltak... És az első titokban elszívott spanglitól, lehúzott féldecitől „minden szebb lett": kitágult a világ, bátrabb lett az ember, végre „nagyok" voltunk, se a „mutter", se a „fater" nem parancsolt. Már akinek volt... Többségünk elvált szülők gyermeke, ahol az elsődleges válóok a férj alkoholizmusa volt. Az anyák különmunkás, éjjeli mosogatós világa volt ez, amikor keményen kellett dolgozni a napi betevőért, az „azért küzdök, hogy tanulhass, hát becsüld meg magad" kora.

Ahol együtt maradt a család, ott is csak az illem, az anyák konok kitartása tartotta egyben. M. Tibi barátomat az édesapja tízéves korától rendszeresen kínálta borral, hogy a szőlőben végzett munkáját „teszteltesse" vele. Édesanyja a férje halála után két évvel a fiát is eltemette: Tibi 1994-ben, 21 éves korában részegen feküdt a peron szélén, és a hajnali személyvonat halálra gázolta.

Nem volt védő család, mindenhol, mindig üvöltöttek velünk, vagy legalábbis mi így éreztük. Csak mi voltunk egymásnak, megbeszélhettünk mindent, a bajainkat, a csalódásainkat, a lányokat...

Rosszul tanultunk. Nem kötött le az iskola, nem voltak céljaink, nem tudtuk, hogy mik szeretnénk lenni. Akinek szerencséje volt, az gimnáziumba került, ahol még volt pár éve gondolkozni. Akinek nem, azt beíratták a szakmunkásképzőbe, valamelyik szülőknek tetsző szakmára... Mindannyian bukdácsoltunk, szenvedtünk a hétköznapoktól, sokat lógtunk. A közeli kisváros különböző középiskoláiból egyenesen vezetett az út a rejteket, védelmet kínáló „Korcsma a Fortunához" nevű „műintézménybe". Biliárdoztunk, fröccsöztünk – vártuk a hétvégét. Az ifjúsági klubot, ahol „felnőttek" lehettünk. Illetve csak szerettünk volna azok lenni, mert csupán a szánk volt nagy, a lányok közelében maflán-bambán vihogtunk, szégyelltük esetlen mozdulatainkat, pattanásainkat.

Egyre vadabban éltünk, egyre gyorsabban forgott a körhinta. Már ismertek bennünket, törzshelyünk volt, tudták, mit iszunk, milyen arányban kérjük a fröccsöt, a boros kólát. Belenőttünk a kocsmába, gyökeret eresztettünk. Az öntözés bőséges volt, de a füst, a sötét már néha zavart. Volt, hogy nem tudtunk magunkról, elvesztünk az éjszakában, itt-ott eldőlve aludtuk ki részeg álmunkat. Talán néha álmodtunk is...

Szomorú vígasság

Lassan beletörtünk az egykor annyira kívánt szerepbe. Nem láttuk magunkon, de már nem azért ittunk, hogy legyen bátorságunk, hogy legyünk valakik, hogy felfedezzük, megtaláljuk önmagunkat, hanem azért, hogy egyáltalán legyünk. A családdal egyre nehezebben jöttünk ki, inkább elmentünk a nagyszülőkhöz, az elvált apához, albérletbe, ki hova tudott, de a szünidő mindig együtt talált bennünket.

»»»

A szerző által vezetett Teleház Sárszentlőrincen

A nyár elején arról beszélgettünk, hogy biztos nem érjük meg a végét, mert a halálba isszuk magunkat. Az éjjeli eszméletvesztés után szomorú a kijózanodás, egyikőnk már nem lesz velünk többé – eszünkbe jutott a peron és a hajnali vonat... A faluban szokásos temetési rend szerint a halottat a barátok kísérik végső útjára, és ők hányják rá a földet. Tudtuk, hogy a sírt is mi ássuk – az övét és a magunkét is.

Sírva vigadtunk tovább, aztán gyógyultak a sebek, és a „pörgés" ismét beindult: Balaton, vendéglátóipar, pénz.... A nyár végére mindig mindent feléltünk: hiába volt két munkahelyünk, az éjszakázások elvittek mindent. A taxi, a whisky, a lányok... Ősszel egy kőműves mellett dolgoztunk, kizsarolt testünk tolta, húzta, vonta a talicskát. Kellett a pénz a hétvégi bulira…

A tél mindig üresé tette a falut, elvitt mindent, ami szép volt. Kihalt, üres házak, utak – kellett egy kis melegség. Bent a kocsmában mindig meleg volt, mindig akadt valaki, akivel lehetett egy-két szót váltani vagy a zenegépet üvöltetni, és hangosan énekelni: „patkány vagyok, de nem féreg, az élet a legjobb méreg…" Tényleg az: már kiszállnánk, de nincs más utunk, csak az ital. Részegen a halál is szebb, legalább vége lesz: ki gyógyszerrel, ki törött pohárral metéli az életét. Nem halunk meg, de már nem is élünk. Bolyongunk, újra és újra ugyanazokat a köröket rójuk: idegorvos, Andaxin, kocsma, sör, bor, haverok, jókedv, depresszió, összeomlás...

Nem önszántamból lett vége ennek a történetnek, hiszen magamtól nem tudtam volna kiszállni. Édesanyám akaratos szeretete „űzött" a *Református Iszákosmentő Misszió* dömösi szanatóriumába, ahol befogadtak, elfogadtak, és megpróbáltak felkínálni egy új utat. Nehezen léptem rá Isten új útjára. A kéthetes gyógyító konferencia után lelkesen, tervekkel telve indultam haza, és azzal az ígérettel, hogy két hét múlva visszajövök főzni az évzáró családi hitmélyítő hétre.

Dömösi „átkelés"

Otthon, a cimboráim közelében az elhatározásaimat nagyon gyorsan elfelejtettem, a megszokott beidegződések újra előjöttek. Visszaestem, de már nem ízlett úgy az ital, már abban sem találtam örömet. Nem igazán tudtam, hogy hogyan tovább, és csak azért mentem vissza Dömösre, mert megígértem. De nagyon rosszul, idegenül éreztem magam a megszabadult alkoholisták és családtagjaik között. Nem tudtam, minek örülnek, miért olyan „lazák" józanul, amilyen én semmilyen szerrel sem tudtam lenni. Nem láttam kiutat, magányosnak és szerencsétlennek éreztem magam. Az utolsó napon félve készültem a hazautazásra, mert tudtam, hogy ha így megyek el, talán sohasem kerülök vissza, sohasem jutok újra a normális élet lehetőségének közelébe. A záró-istentiszteleten a hátsó székek egyikére ültem, és csak néztem kifelé az ablakon, de a januári szürke égbolt másfél négyzetméternyi darabja semmi biztatót nem ígért. Aztán valahogy véget ért a prédikáció, és úrvacsorához hívták a gyülekezetet. Régi emlékképeimből a hideg karácsonyi templomok körbe-körbe tekergő „bárány" népe jött elém, és nem akartam részt venni ebben a közösségben. Úgy éreztem, minek.

A misszió vezetője, *Balog Zoli* bácsi arról beszélt, hogy nem annak kell élnie az úrvacsorával, aki jó, aki megérdemli, hanem annak, aki bűnös, és meg akar tisztulni… Ez érdekes, ezek szerint akkor nekem is lehetne? – gondoltam, de még mindig nem akartam menni, mert féltem attól, hogy mi lesz. Aztán körbejárt a kenyérrel teli tányér és a kehely. Egyre közeledett felém, zengett az „Ó, Jézus, árva csendben az ajtón kívül állsz…" – és mire hozzám ért, eljutottam a „bús lélekkel behívunk"-ig. Megértettem: csak rajtam múlik az életem, akármilyenek is a külső-belső körülményeim, bármi is történt eddig – *lehet, szabad, kell* újrakezdeni! És mintha elfújták volna az addigi dolgaimat, elmúltak, és nem is hiányoztak. Nem voltam már magányos, mert elindultam az úton. Nem egyedül: velem van Jézus Krisztus, aki elfogad, szeret – még akkor is, ha nem értem, nem érzem, nem érdemlem.

Hétéves történet ez. Az azóta eltelt időszak alatt újabb és újabb találkozások voltak az életemben, új helyzetek, kihívások, feladatok, örömök és nehézségek kerülnek elém. De az a januári, dömösi találkozás – hogy az életvonatom megállt a „dömösi átkelésnél" – minden új és régi találkozáson átsegítő alap lett az életemben.

AKIKKEL NEM SZÍVESEN SZEMBESÜLÜNK...

Gyülekezeti szeretetszolgálat a gyakorlatban

Az utolsó ítéletről szóló példázatában Jézus azonosítja magát a szegényekkel, a nincstelenekkel, és az iránt való irgalmasság alapján osztja két csoportra az embereket. A pesterzsébeti evangélikus gyülekezetben 1996 óta működő szeretetszolgálatunk, a Szegényekért Alap célja, hogy Istennek engedelmeskedve, gyülekezeti szinten, szervezetten próbáljon segíteni az egzisztenciális nehézségekkel küzdő testvéreinknek és a betérő hajléktalanoknak. A Szegényekért Alap olyan problémák kezelésével foglalkozik, amelyek szinte minden gyülekezetet érintenek, hiszen szegény egyháztagokkal bármelyik egyházközségben találkozhatunk, és a hajléktalanok jelenléte ma már nem csak a nagyvárosokra jellemző.

A Szegényekért Alap tevékenységének bemutatására nemrégiben egy kiadványt szerkesztettünk, amelyben hat év tapasztalatát összefoglalva egy lehetséges, évek alatt kiforrott gyülekezeti szeretetszolgálati modellt vázoltunk fel. A dokumentum elérhető a Magyarországi Evangélikus Egyház honlapján, a http://szeretetszolgalat.lutheran.hu címen. A brosúrát postai úton a 2003-as Evangélikus naptár címjegyzékében szereplő evangélikus gyülekezetek is megkapták. Munkánk elsődleges célja az volt, hogy bátorítsuk az egyházközségeket: gyülekezeti keretek között ők is vállalkozzanak hasonló tevékenység beindítására.

Jézus mondja:
„Mert éheztem, és ennem adtatok, szomjaztam, és innom adtatok, jövevény voltam, és befogadtatok, mezítelen voltam, és felruháztatok, beteg voltam, és meglátogattatok, börtönben voltam, és eljöttetek hozzám.
(...)

Mert éheztem, és nem adtatok ennem, szomjaztam, és nem adtatok innom, jövevény voltam, és nem fogadtatok be, mezítelen voltam, és nem ruháztatok fel, beteg voltam, börtönben voltam, és nem látogattatok meg."

(Mt 25,35–36.42–43)

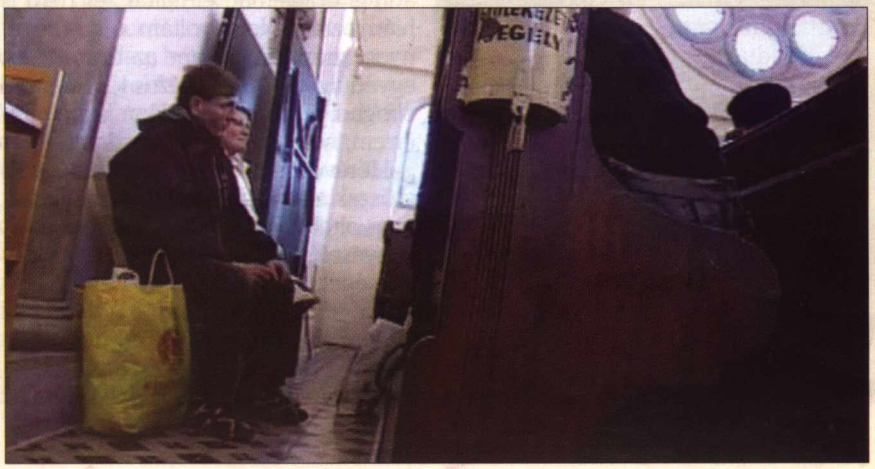

Tájékoztató anyagunk igyekszik tárgyilagosan bemutatni nemcsak magát a tevékenységet, hanem az ellene irányuló kritikákat, illetve az általunk ezekre megfogalmazott válaszokat is. Az ismertető három munkaágat jár körbe részletesen: a gyülekezeten belüli, a látogatói és a hajléktalanok közötti szolgálat lehetőségeit, illetve az ezeket átfogó imaközösséget.

Külön fejezet foglalkozik a szeretetszolgálati segélyek, adományok kezelésével, arra is kitérve, hogy a Magyarországi Evangélikus Egyház által kialakított rendszerben a bevételek és kiadások milyen kódszámra könyvelhetők el. Mindezeken túl itt megtalálhatóak azok a lényegesebb jogszabályok is, amelyek a gyülekezeti szeretetszolgálat jogi kereteit meghatározzák.

Az eddigi tapasztalatok szerint hasonló tevékenység beindítása a két, egyformán fontos szolgálati területen – a gyülekezeti tagok és a hajléktalanok között – már egy-egy önkéntes munkatárs szolgálatba állásával is lehetséges. Igaz, a terhelésnek megfelelően jobb – és a hosszú távú kiegyensúlyozott működéshez szükséges –, hogy több testvér is részt vegyen a szolgálatban, akik meghatározott időközönként váltják egymást. (Ez a váltás különösen a hajléktalanokkal kapcsolatos munka végzésekor lényeges.)

Fontos megjegyeznünk, hogy a Szegényekért Alap munkatársai önkéntesen, ingyen végzik szolgálatukat. Az alap által végzett tevékenységekről, illetve az egyes munkatársak feladatairól bővebben is olvashatnak a brosúrában, illetve honlapunkon.

Örömmel vennénk, ha olvasóink megosztanák velünk észrevételeiket, tapasztalataikat. Leveleiket a szeretetszolgalat@lutheran.hu e-mail címre várjuk.

Galli Tamás, presbiter

KÉREM, csak egy percre!

JÁSDI BEÁTA
újságíró

Az asszony kora meghatározhatatlan volt, úgy negyven és ötvenöt év közt lehetett. Az Alkotás utca déli forgatagában egyszer csak megfogta a könyökömet:

– Kérem, csak egy pillanatra, egyetlen percre álljon meg!

Megálltam, s gyors pillantással végigmértem. Kitaposott sportcipő, mezítelen lábak, elhanyagolt ruha és őszülő, zsíros haj.

– Miben segíthetek? – kérdeztem.

– Óh, végre valaki, aki meghallgat – és már mondta is. – Két diplomám van, de nem kellek sehol, pedig angolul is jól beszélek. Do you understand? A tizenöt éves fiamat egyedül nevelem, maga kultúrlény, megérti... That' s it... – és ömlött belőle a szó, kuszán és megállíthatatlanul.

Végig kellett volna hallgatnom, de siettem vissza a szerkesztőségbe. Kezébe nyomtam egy százast, és egy gyors köszönéssel otthagytam. Persze, tudom, ez is csak egyféle koldulás, de valahogy az volt az érzésem, nemcsak pénzt akart, fülre is vágyott. Valakire, aki meghallgatja, egy tekintetre, ami egybekapcsolódik az övével. Egy emberre, aki megérti, amit mondani akar.

Mindannyian erre vágyunk. Azt szeretnénk, hogy meghallgassanak bennünket. Figyelemre áhítozunk, de egyikünk sem kíváncsi a másikra. Ördögi kör ez, amely csak akkor szakítható meg, ha végre megállunk egy pillanatra. És odafigyelünk.

Istennel sem találkozhatunk rohanvást, két tárgyalás közt, kutyafuttában. Időt kell adni magunknak, hogy meghallgathasson bennünket. A nyári reggelek különösen alkalmasak a Vele való beszélgetésre. Könnyebben kelek ilyenkor, és a kora reggeli hűvösségben sétálni szoktam. Olyan szép ilyenkor minden! Hálát adok, hogy láthatom a fákat, a madarakat, a kék eget. A máriaremetei katolikus templom ajtaja szélesre kitárva, itt szoktam pár percre elcsendesedni.

Kevés a csönd, a megállás az életünkben, mégis szinte mindennap találhatunk lehetőséget a Vele való találkozásra. Legutóbb egy koncerten, Beethoven V. zongoraversenyének gyönyörű dallamait hallgatva éreztem világosan a szeretetét, azt, hogy a zenében is ott van Ő. Ha figyelünk, ha tágra nyitjuk a szemünket és a fülünket, s kitárjuk a szívünket, találkozni fogunk Vele.

Pilinszky János

TALÁLKOZÁSOK

Hányféle találkozás, Istenem,
együttlét, különválás, búcsuzás!
Hullám hullámmal, virág a virágtól
szélcsendben, szélben
mozdúlva, mozdulatlanúl
hány és hányféle színeváltozás,
a múlandó s a múlhatatlan
hányféle helycseréje!

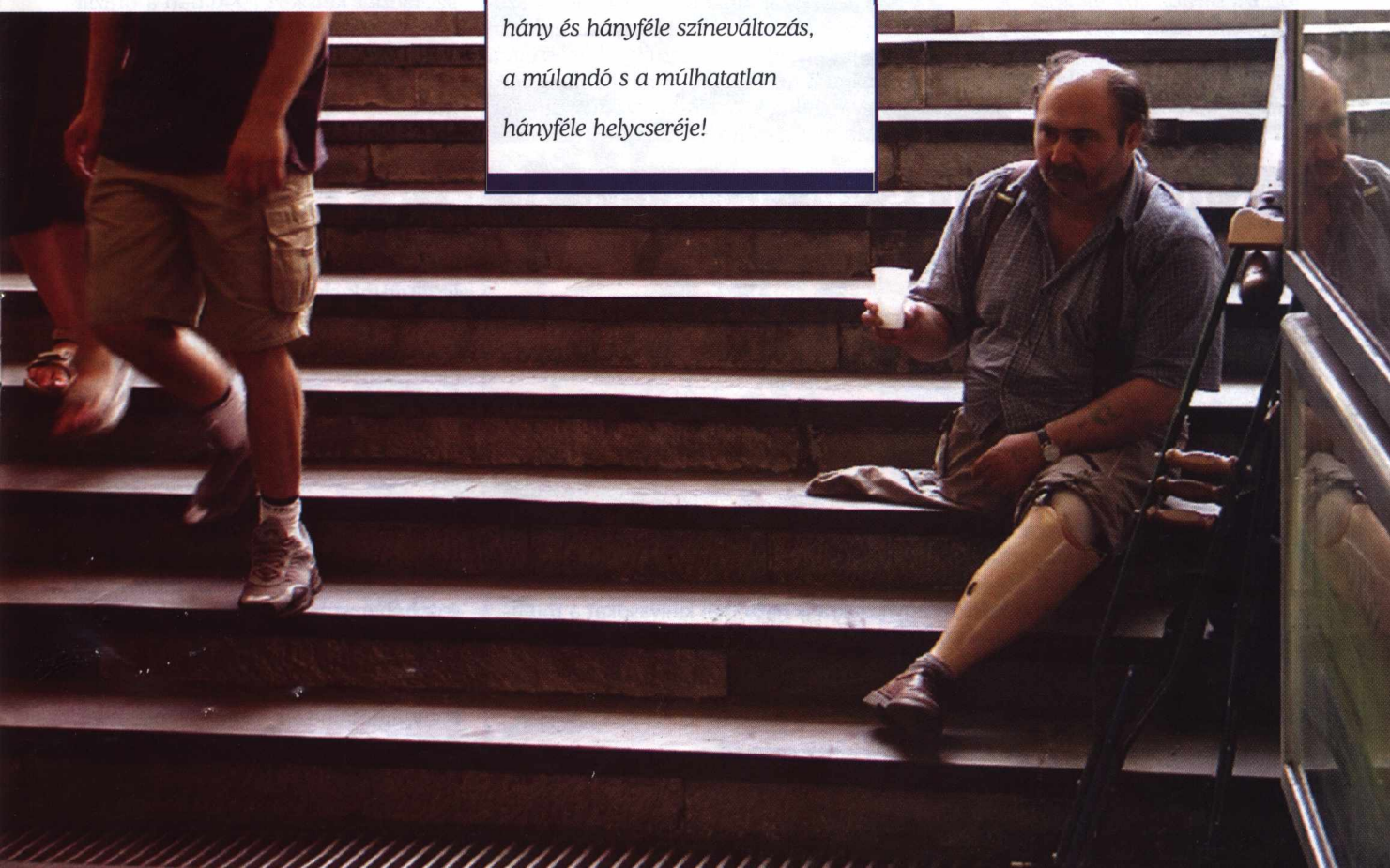

AZ ÉV TALÁLKOZÓJA

LVSZ-világgyűlés, Winnipeg

PÁNGYÁNSZKY ÁGNES
lelkész

Budapest, 1984

A magyarországi evangélikusoknak 1984 óta különösen is megdobogtatja a szívét minden evangélikus világgyűlés. Akkor gyülekezeteink átélhették, hogy a világ minden tájáról érkezett evangélikusok hazánkban találkozhattak velünk. Megtelt a Budapest Sportcsarnok afrikai, ázsiai, észak- és dél-amerikai, európai keresztényekkel. Közös istentiszteletek, úrvacsoravétel és számos fontos kérdés megvitatása erősítette az evangélikusok közti közösséget.

Azután elérkezett a vasárnap, amikor az összes résztvevő meglátogatott egy-egy hazai evangélikus gyülekezetet. Isten igéje olyan igehirdetők szájából szólhatott, akik talán más bőrszínűek voltak, más liturgikus öltözéket viseltek – de evangélikusnak vallották magukat.

Istentiszteleti alkalmainkon hétről hétre szűkebb környezetünkben éljük meg a keresztény közösséget. Ezen a találkozón a legtágabb ölelésű evangélikus közösséget éltük át – itt, Magyarországon.

Curitiba és Hong Kong

Mindazok, akiknek erről élményük van, tudják, mit jelent egy országnak, ha otthont adhat egy ilyen világgyűlésnek. Megtiszteltetést, büszkeséget érezhet az az evangélikus egyház, amely befogadhatja világ minden tájáról érkező evangélikusok százait. Ez történt velünk is 1984-ben, ez történt azóta már kétszer: 1990-ben a brazíliai Curitibában és 1997-ben Hong Kongban.

Curitibában a népek kiáltását meghalló Istenről volt szó. Egy olyan földrész kiáltott Istenhez, amelyen a szegénység, a munkanélküliség, a kizsákmányolás minden formája döbbenetes méreteket öltött. A dél-amerikai földrész képviselőivel együtt fordultunk Istenhez, hogy hallja meg a felé fordulók fohászát.

Aki Krisztusban hisz, az életével, hitével Istenről tesz bizonyságot. Hong Kong és az ázsiai kontinens a mai misszió egyik nagy területe, de még napjainkban is sok helyen üldözik és gyilkolják a keresztényeket. Az 1997-es világgyűlés résztvevőivel azért könyörögtünk, hogy Isten Szentlelke adjon erőt a bizonyságtételhez a legnehezebb körülmények között is.

➤➤➤

A 10. NAGYGYŰLÉS SPECIÁLIS CÉLJAI

A világgyűlés feladata, hogy

(1.) olyan utakat találjon, amelyekben Isten céljának eszközei lehetünk a gyógyításra, az igazságosságra és a megbékélésre vonatkozóan az egyház és a társadalom töredezett valóságában;

(2.) az evangélikus közösségen belül előmozdítsa a jobb megértést és az egymásról szerzett tapasztalatokat azáltal, hogy beszélünk különbségeinkről, és megosztjuk egymással Isten ajándékait;

(3.) jobban elkötelezze magát az ökumenikus mozgalomban megvalósuló együttműködésre és a Krisztusban megvalósuló közösségi létre;

(4.) vizsgálja meg az evangélikus egyházakra is ható mai kihívásokat a multikulturális és a különböző vallási kontextusokban;

(5.) nevezze meg azokat a spirituális, társadalmi és környezetvédelmi kihívásokat, melyeket a gazdasági globalizáció tár világunk elé.

Winnipeg, 2003

Az 1997-ben 50. évfordulóját ünneplő Lutheránus Világszövetség most újabb világgyűlés előtt áll. Ebben az évben Winnipeg városa ad otthont az LVSZ 10. – s egyben a 21. század első – evangélikus nagygyűlésének.

A világgyűlés az LVSZ tagegyházainak legfontosabb találkozóhelye. A különböző egyházakból érkező delegátusok közös istentiszteletek, alkalmak és egy közgyűlés keretein belül találkozhatnak egymással. Közösen vihetik Isten elé az egyházat és a világot sújtó problémákat, együtt kérhetik Isten Szentlelkének segítségét az egyház feladatainak megoldásához.

Idén a világ gyógyulásáról lesz szó. Nem kevés bátorságot és bizonyosságot tükröz a témaválasztás, ha arra gondolunk, hogy Kanada egyike azon országoknak, ahol a SARS-vírus megjelent. Ők ugyan megfékezték a vírus terjedését, de mégis mindenkiben benne él a gondolat: itt egy újabb, most még gyógyíthatatlan betegség, amivel szembe kell néznünk, ami ellen küzdenünk kell.

A gyógyítás, gyógyulás kérdése minden szempontból előkerül majd Winnipegben. Minek és kinek van szüksége gyógyításra a világban? Melyek azok a fájdalmak, panaszok, gyógyulásra váró emlékek, amiket orvosolni kell? Melyek azok a betegségek és sebek, amelyek miatt a világ – illetve ezen belül az evangélikusok nagy családja – szenved? A világgyűlésnek időt és helyet kell adnia, hogy ezek a kérdések előkerüljenek, és a résztvevők megbeszélhessék azokat. Isten gyógyító, megbocsátó és megbékéltető ajándékának megtapasztalása nagyon fontos az egybegyűltek számára, hiszen e nélkül ez a téma könnyen közhely marad.

Az embereket sújtó betegségek elsősorban testi (ilyen például az AIDS), mentális vagy spirituális jellegűek. Jézus szolgálatából világosan kitűnik, hogy a betegség nem az elkövetett bűnök büntetése. A bűnre az utal, ahogyan egy betegséget az emberek megvetnek, vagy emiatt másokat kiközösítenek, de az is, ha gazdasági megszorítások miatt emberek szenvednek. „Betegség" lehet az individualizmus, a fogyasztói társadalom is. „Szennyezettek" és betegek leszünk attól a levegőtől is, amit belélegzünk – szó szerint és szimbolikusan is.

Szenvedhetünk a mások által ejtett sebektől is. Az igazságtalanság és az erőszak sok formája ejt sebeket az emberi életeken. Az erőszak lehet családon belüli, nők vagy gyermekek ellen irányuló, illetve politikai vagy gazdasági szempontból elkövetett. A természeti katasztrófák is sok életet oltanak ki, vagy megfosztják mindenüktől az embereket. Ezeket a sebeket a nagygyűlésen együtt kell Isten elé tárni.

Falak kerülnek emberek közé nemzeti hovatartozásuk, fajuk, nemük, gazdasági státusuk vagy politikai meggyőződésük miatt. Ezek további igazságtalanságokhoz vezetnek. A kulturális szempontból alkotott falak is nehezen rombolhatóak le. Jézus élete ebből a szempontból is példamutató.

Az egyház szerepét leginkább úgy határozhatjuk meg, mint a gyógyítás helyét, ahol azok, akik betegségektől, sebektől szenvednek, együtt tapasztalhatják meg Isten gyógyító erejét. Sajnos arra is van példa, hogy az egyház okozza a sebet, vagy igazságtalan helyzetekben hallgat, esetleg legitimmé tesz olyan szituációkat, melyekben emberek szenvednek. A világgyűlésnek az a célja, hogy hitelesen, őszintén tárja fel ezeket a nehéz helyzeteket, és a jelenlévők hitükben megerősödve vigyék haza saját egyházaikba és közösségeikbe a találkozó üzenetét.

A nagygyűlésnek otthont adó Kanadai Evangélikus Egyház (Evangelical Lutheran Church in Canada – ELCIC) 1986-ban jött létre két kanadai evangélikus egyház uniójával. Jelenleg 196 ezer tagja van, és 640 gyülekezet tartozik hozzá.

Kanadában az első evangélikus istentiszteletet 1619 őszén tartották Rasmus Jensen lelkész vezetésével, aki egy expedíció tagjaként lépett Kanada földjére. A Kanadai Evangélikus Egyház hivatalos nyelve az angol, bár sok gyülekezet az anyanyelvét is használja: léteznek magyar, dán, észt, finn, izlandi, német, lett, litván, norvég és svéd egyházközségek is. Az egyház az országba újonnan betelepülők felé is nyitott, illetve a főbb nagyvárosokban – speciális misszió keretein belül – az őslakosokat is gondozza.

Emellett szükség van egy olyan helyre is, ami az „otthont" jelenti, ahol a résztvevők kisebb közösségben beszélgethetnek, barátságokat köthetnek a világ más tájairól érkező delegátusokkal. Ezek lesznek az úgy nevezett „faluközösségek", amelyek tagjai többször is találkoznak a nagygyűlés ideje alatt. Feladatuk az lesz, hogy olyan központi kérdéseket gondoljanak át közösen, amelyek szervesen kapcsolódnak a gyógyítás, a megbékélés, az igazságosság témájához. Ezek a faluközösség-témák itthon, Magyarországi Evangélikus Egyházunkban is előkerülnek a székesfehérvári országos találkozón.

Gondoljunk ezen a nyáron imádságban is a Lutheránus Világszövetség winnipegi nagygyűlésére, ahol július 21–31-ig több mint ezer résztvevő – közöttük 430 delegátus – találkozik majd a világ 136 LVSZ-tagegyházából.

Négy meglepő találkozás a Bibliában

Akár ismerőssel, akár ismeretlennel, akár előre megbeszélve, akár véletlenül találkozunk, vagy kerülünk kapcsolatba, érhetnek minket meglepetések: például ha az ismeretlen az addigi ismerősöktől eltérően, vagy ha az ismerős nem a megszokott módon viselkedik. A Szentírásban mindkét esetre találunk példákat. Az alábbi két-két ószövetségi és evangéliumi történetben az a közös, hogy semmiféle csodás, a természet megszokott rendjének ellentmondó jelenséget, eseményt nem írnak le. Csak éppen az emberi természet sajátosságaival ellentétesek...

Szentpétery Péter
az Evangélikus Hittudományi Egyetem docense

„Dávid és Abisaj éjjel mentek a hadinép közé. Látták, hogy ott fekszik Saul, és alszik a szekértáborban, lándzsája pedig a földbe van szúrva a fejénél. Abnér és a hadinép pedig körülötte feküdt.
Akkor ezt mondta Abisaj Dávidnak: Most kezedbe juttatta Isten az ellenségedet. Hadd szögezzem hát a földhöz lándzsám egyetlen dobásával! Másikra már nem lesz szükség. Dávid azonban ezt felelte Abisajnak: Ne pusztítsd el, mert ki emelhet büntetlenül kezet az ÚR fölkentjére?! Majd ezt mondta Dávid: Az élő ÚRra mondom, hogy megveri az ÚR, vagy úgy, hogy eljön halála napja, vagy úgy, hogy harcba megy, és ott vész el. Az ÚR őrizzen meg attól, hogy kezet emeljek az Úr fölkentjére! Csak a lándzsát vedd el a feje mellől meg a vizeskorsót, és menjünk! És elvette Dávid a lándzsát meg a vizeskorsót Saul feje mellől, és elmentek. Senki sem látta, senki sem vette észre, senki sem ébredt fel, hanem mindenki aludt, mert az ÚR mély álmot bocsátott rájuk." (1Sám 26,7–12)

Saul másodszor találkozott Dáviddal úgy, hogy nem is tudott róla, nem vette észre. Dávid azonban nem támadt rá, hanem nagylelkűen megkegyelmezett ellenségének. Nem hallgatott alvezérének, Abisajnak szavára. Úgy is mondhatnánk, hogy magasabb szempontokat mérlegelt: Saul az Úr akaratából lett király, akkor is, ha méltatlanná vált a bizalomra. A már szintén felkent, kijelölt utód azonban nem akart önmaga által kinevezett ítéletvégrehajtó lenni. Saulnak csak utólag, messziről kiabálva adta hírül a nem mindennapi találkozást. Már csak azért is szokatlan ez az „eljárás", mert későbbi ellenségeivel Dávid általában nem bánt kesztyűs kézzel. A Hegyi beszéd szellemisége még messze van e kortól, ahol Krisztus a szokatlant, látszólag értelmetlent tette követendő példává.

„Abban az időben Meródak-Baladán, Baladánnak, Babilónia királyának a fia levelet és ajándékot küldött Ezékiásnak, mert hallotta, hogy beteg volt, de új erőre kapott. Ezékiás megörült a követeknek, és megmutatta nekik kincstárát, az ezüstöt és az aranyat, a balzsamokat és a finom olajokat, egész fegyvertárát és mindazt, ami kincstárában található volt. Semmi sem volt palotájában és egész birodalmában, amit meg ne mutatott volna nekik Ezékiás. Ekkor Ézsaiás próféta elment Ezékiás királyhoz, és megkérdezte tőle: Mit mondtak ezek az emberek, és honnan jöttek hozzád? Ezékiás így felelt: Messzi földről, Babilóniából jöttek hozzám. Ézsaiás így szólt: Mit láttak a palotádban? Ezékiás így felelt: Mindent láttak, ami csak a palotámban van; semmi sincs a kincstáramban, amit meg ne mutattam volna nekik. Akkor így szólt Ézsaiás Ezékiáshoz: Halld meg a Seregek URának igéjét: Eljön majd az idő, amikor mindazt elviszik Babilóniába, ami a palotádban van, és amit elődeid gyűjtöttek mindmáig, semmi sem marad meg. Ez mondja az ÚR! Utódaid közül is, akik tőled származnak, akiket nemzel, elvisznek egyeseket, és udvari szolgák lesznek Babilónia királyának palotájában. Ezékiás így válaszolt Ézsaiásnak: Jó az ÚR igéje, amelyet hirdettél. Mert ezt gondolta: akkor az én időmben béke és biztonság lesz!" (Ézs 39,1–8 és 2Kir 20,12–19)

Ézsaiás próféta bejáratos volt a királyhoz. Ebben a történetben tehát nem maga a találkozás, hanem a próféta válasza a szokatlan. Ezékiás király büszkén mutogatta az ország minden vagyonát a későbbi hódítók őseinek. Nem tudjuk, hogy a babiloniak látogatása mekkora szerepet játszott több száz év múlva Jeruzsálem és Júda pusztulásában. (A magyar történelemből nem igazán lehet párhuzamot találni. Mondhatjuk, hogy nem tudunk arról, hogy tatár követek jártak-e hazánkban száz évvel a pusztítás előtt, de a végeredmény szempontjából különben sem számítana. Vagy: az oroszok nem egészen egy évszázaddal a „felszabadítás" előtt sem békés követségbe jöttek...) Ézsaiás figyelmeztetésében mindenesetre benne van, hogy emberek, népek, országok között embe-

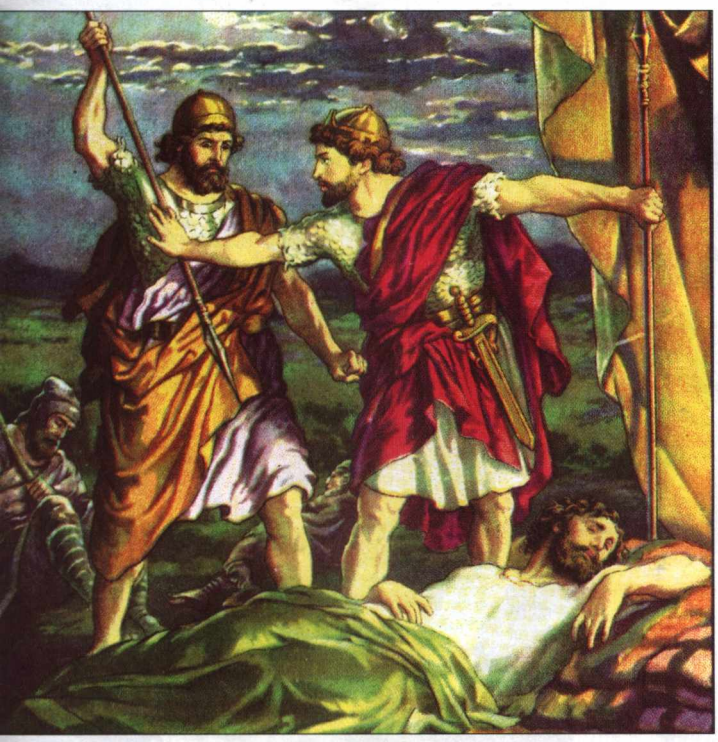

ri erőfeszítéssel nem biztosítható az „örök barátság". Csak Isten ígérhet örök szövetséget, de az ember még ezt is megszegi (Ezs 24,5). Bár Ezékiás korában még nemigen beszélhetünk feltámadáshitről, válaszát és (hátsó) gondolatát a sorok között az egykori történetíró is felelőtlennek tartja.

„Amikor Jézus továbbment onnan, meglátott egy embert ülni a vámnál, akit Mátének hívtak, és így szólt hozzá: »Kövess engem!« Az felkelt, és követte őt. És történt, amikor Jézus asztalhoz telepedett a házban, sok vámszedő és bűnös jött oda, és letelepedtek Jézussal és az ő tanítványaival együtt. Meglátták ezt a farizeusok, és szóltak tanítványainak: »Miért eszik a ti mesteretek vámszedőkkel és bűnösökkel együtt?« Ő pedig, amikor ezt meghallotta, így szólt: »Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek. Menjetek, és tanuljátok meg, mit jelent ez: Irgalmasságot akarok, és nem áldozatot. Mert nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket.«" (Mt 9,9–13)

Az egész történetben az a legmeglepőbb, hogy Máté az Úr hívására egyetlen szó nélkül feláll, otthagyja mindenét, és követi őt. Persze lehet okoskodni, mondván, hogy túl tömören van összefoglalva a történet, és akkor már nem is olyan különös. Eszerint Máté már ismerte volna Jézust, vagy legalábbis hallott róla. Meg különben is talán elege volt abból, hogy közutálat övezi, hiszen a vámszedők az előírtnál sokkal többet vettek el. Az evangélium nem szól korábbi életéről, üzleteiről és üzelmeiről, hiszen nem kellett a fajtáját bemutatni.

Bonhoefferrel szólva: a rövid hívás és az azonnali válasz az igazán szokatlan ebben a találkozásban. Ennek pedig csak egy indoka lehet: Jézus Krisztus. A történet tehát nem a vámszedő hirtelen megerősödött férfias bátorságával kívánja elkápráztatni az olvasót. Ennél sokkal szokatlanabb a mondanivalója: Jézus nem mint tanító és példakép, hanem mint az Isten Fia hív követésére. Csak ez utóbbi minőségében, attól el nem választható módon tanító és példakép. A leghíresebb vámszedő esetében a két szó hatása már aznap este megmutatkozott: sok vámszedő és bűnös kollégáját meghívta, hogy ők is hadd találkozzanak az Úrral. Hadd tudják meg, hogy aki bűnös, az nem tartható egészségesnek, de van orvos és orvosság: méghozzá mindkettő az Úrban!

„Pilátus (...) megkérdezte, hogy Galileából való-e ez az ember. Amikor pedig megtudta, hogy Heródes hatósága alá tartozik, átküldte Heródeshez, aki szintén Jeruzsálemben tartózkodott ezekben a napokban. Amikor Heródes meglátta Jézust, nagyon megörült, mert már jó ideje szerette volna látni, mivel hallott róla, és azt remélte, hogy valami csodát tesz majd az ő szeme láttára. Hosszasan kérdezgette őt, de Jézus semmit sem válaszolt neki. Ott álltak a főpapok és az írástudók is, akik hevesen vádolták. Heródes pedig katonai kíséretével együtt megvetően bánt vele, kigúnyolta, és fényes ruhába öltöztetve visszaküldte Pilátushoz. Ezen a napon Heródes és Pilátus barátságot kötöttek egymással. Előtte ugyanis haragban voltak." (Lk 23,6–12)

Heródes Antipás Galilea negyedes fejedelme volt. Lk 9,7–9 szerint Keresztelő Jánost megölette, de szerette volna látni Jézust, mivel hallott csodáiról. Később őt is meg akarta gyilkoltatni. Nem tudjuk, mennyire gondolta komolyan, vagy csak azért tette mindezt, mert rá akart ijeszteni, hogy elmenjen Galileából. Jézus válasza Lk 13,31–33 szerint mindenesetre arra utal, hogy átlát a szándékán, ezért nevezi rókának. Neki Jeruzsálemben kell meghalnia, és az isteni terven egy kis hűbéres uralkodó semmit sem változtathat. Ilyen előzmények után nem ezt várnánk a találkozáskor. Pedig hogy ki lehetett volna színezni a történetet! Például Heródes így kezdhette volna: „Na most mondd meg, hogy ki a róka!" Mai bulvárlapokba kívánkozó szenzáció helyett azonban az történik, amit a legkevésbé várnánk: az Úr szóra sem méltatja. A legteljesebb isteni méltósággal hallgat. Aki csupán kíváncsiskodni, csodát látni, szórakozni akar, az nem igazán várja a nagy találkozást…

VÍZSZINTES: 1. Lezárásra való szerkezet. **7. Megváltoztatta életét a Jézussal való találkozás.** 11. Fernando ... Formula–1-es pilóta. 12. Rövid idő alatt. 13. A texasi egyetem rövidítése. 14. Hodi utu ... 15. Minőségirányítási rendszer. 16. Mihaszna tárgy. 18. Székesegyház. 20. Tanácsadói kompetencia rendszer. 21. Franciául te. 23. Kedvelt tenger (keverve!) 25. Kétharmad MTI! 26. Város a Hortobágy kapujában. 29. Képmás, arculat. 31. A madár ruhája. 33. Összekötött gabonanyaláb. 36. Gyakori női név. 37. Lestyán Sándor monogramja. 38. A sörfőzés egyik alkotóeleme. 40. Észak-magyarországi városból valók. 40/a ...ota (amerikai állam első három betűje) 41. Szúrószerszám. 42. Becézve finom nedű. 44. Vonatkozó névmás. 45. Szőlőből készített italaid. **47. Megváltoztatta életét a Jézussal való találkozás.** 48. Tárolóhely.

FÜGGŐLEGES: 1. Megváltoztatta életét a Jézussal való találkozás. 2. Építéshez használatos anyag. 3. Románia a webhelyeken. 4. Egy angolul. 5. Középkori magyar festő monogramja. 6. Mutatványok helye. 7. Énekhang. 8. Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Kht. betűszava. 9. Mesehős fémből készült szaglószerve. 10. Az ügykezelések helye. 12. Magyar repülőgépek felségjele. 17. Magyarország jele a határköveken. 19. Térbeli jelenség. 22. Ritmikus lengő mozgást végez. 23. Vadállatokat szelídítők. 24. ...fakad. 25. Férfinév. 27. Rágó magánhangzói. 32. Iskola régiesen szólva. 34. Női név becézve! 35. Fiú állat. 38. Nem tegnapi+u. 39. Végtag. 42. Már latinul. 43. A nemzetközi teherfuvarozás jele. 46. Helyrag.

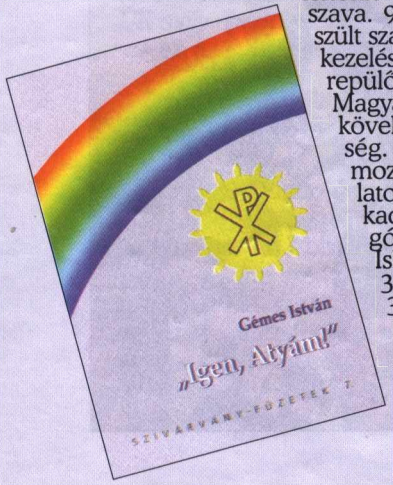

1	2	3	4	5	6	Ó	■	7	8	9	10
11						■	12				
13		■	E	■	14			■	15		
16		17	■	18		M	■	19	■	20	
■	21		22	■	N	■	23		24		
25		■	26	27		28					■
29		30			■	31				■	32
33			34	■	35	■	36				
37		■		38		39				■	
40		40/a				41		■	42	43	
S	■	44			■	45		46			
47	Á					■	48				

Beküldendő az a három név, akiknek megváltoztatta életét a Jézussal való találkozás. Vízszintes 7., és 47., valamint függőleges 1.

Cím: Misszió 1656 Budapest, Pf. 22

A helyes megfejtőknek Gémes István legújabb Szivárvány-füzetéből küldünk.

Feketén-fehéren

Halála előtt nem sokkal *Andorka Eszter* kollégánk és barátunk Dél-Afrikában járt. Ígérte, hogy cikket ír a *Missziónak* kinti konferenciai tapasztalatairól, az emberi jogokért vívott harc jelenlegi állásáról, a feketék és fehérek fesztültségekkel teli együttéléséről, a remény jeleiről. Eszter már nincs köztünk, a cikkel adós maradt. Így a Pretoriában élő *dr. Alta Kritzinger* professzor asszonyt – aki a közelmúltban a Protestáns Missziói Tanulmányi Intézet vendége volt – kérdeztük e távoli világ missziói kihívásairól.

Egy belvárosi gyülekezet tagja vagyok Pretoriában, ahová főleg fekete bőrű keresztények járnak. Én magam fehér vagyok, itt születtem, a családom mintegy 200 éve él Dél-Afrikában. Tizenhárom évvel ezelőtt református lelkész férjem elhatározta, hogy létre kellene hozni egy olyan gyülekezetet, ahová fehérek és feketék megkülönböztetés nélkül járhatnának. Itt ugyanis az a szokás, hogy a fekete bejárónők nem vehetnek részt fehér munkaadóik istentiszteletén – hiába keresztények, külön templomba kell járniuk. Talán hihetetlen, hogy még a 21. században is élnek ilyen előítéletek... A mi gyülekezetünk ezzel a kereszténytelen beidegződéssel akart dacolni. Hála Istennek, eleven, jókedvű, aktív közösséget építhettünk fel az évek során. A feketékről köztudott, hogy nagyon

muzikálisak. Ez nálunk is így van: sokat énekelünk, és leginkább orgona nélkül dicsérjük Istent.

Belvárosi gyülekezeti helyzetünkből adódóan különböző missziói feladatok ellátását is felvállaljuk. Projekteket dolgoztunk ki a hajléktalanok segítésére. Ez Pretoriában is nagyon égető gond, hiszen igencsak drága a megélhetés, és nehéz lakáshoz jutni. Foglalkozunk alkohol- és drogfüggőkkel, és van anyaotthonunk is. Speciálisan afrikai probléma – sajnos egyre nagyobb – az AIDS terjedése. Az otthonban élő fiatal anyák többsége is ebben a kórban szenved. Egy nemrég közzétett megdöbbentő adat szerint Dél-Afrikában naponta 400 ember (!) hal meg AIDS-ben.

A feketék és fehérek viszonya e helyütt meglehetősen ellentmondásosan alakult, mely az európai emberek szá-

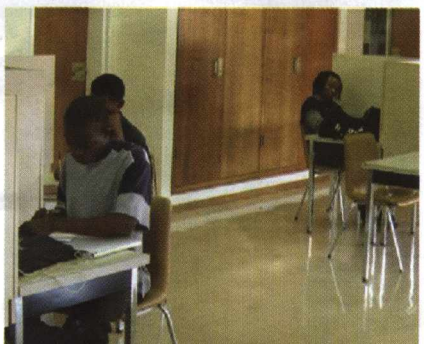

mára talán nehezen érthető. Tudnunk kell, hogy az ország lakosságát döntően feketék alkotják, számarányukat tekintve a fehérek vannak kisebbségben. Azonban a szegénység, a földnélküliség, az iskolázatlanság, a lakhatási nehézségek, a munkanélküliség, a fertőző betegségek a feketék körében jellemzőek leginkább, és ennek következtében társadalmi szinten hátrányos megkülönböztetésben van részük.

A gyülekezetünkben ez természetesen nem így van, Pretoriában azonban igen sok feszültség jellemzi a feketék és a fehérek kapcsolatát. A probléma gyökere mély, a rasszizmusban keresendő. Az említett hátrányokhoz, amelyek a feketéket sújtják, még az is hozzájárul, hogy a fokozott bűnözés miatt a fehér lakosság bizalmatlan a feketék iránt, és ez eleve falat emel közéjük. Adott esetben a segítségnyújtási szándék, az esélyegyenlőség érvényesítése is ebbe a falba ütközik. Az apartheid ma, 2003-ban is ember és ember közé áll.

De látok esélyt a gyűlölet szeretettel való meggyőzésére, a szemléletváltásra. Hívő kereszténykent bizakodó vagyok. Új reményt kelt az a teológiai akadémia, amelyet kimondottan fekete bőrű lelkészjelöltek számára létesítettek. A fiatalokban már nem a régi beidegződések élnek, hanem a nyitottság, az elfogadás a kapcsolatépítés alapja: ők már szabadok a múlt terheitől. Mindkét fél részéről megfogalmazódott az igény, hogy közelebb kerüljenek egymáshoz.

Amit nekünk kicsiben sikerült megvalósítanunk a gyülekezetben, az nagyban, társadalmi szinten sem lehetetlen. Hosszú ez az út, de már elindultunk rajta.

Dr. Anne-Marie Kool fordítói közreműködésével lejegyezte: Kőháti Dorottya

MI CSAK VISSZHANGOK VOLTUNK...

Találkozás Terray Lászlóval

Terray László nevét először egyháztörténeti tanulmányaim során hallottam, s nem sejtettem, hogy közelebbről is megismerem majd norvégiai ösztöndíjam során. Nem sokkal Oslóba érkezésem után személyesen is találkoztunk, hiszen rendszeresen ellátogat a fővárosba, így sokszor volt alkalmunk beszélgetni. Olyan embert ismertem meg benne, aki életét Krisztus szolgálatának szentelte, és a hosszú, norvégiai évtizedek ellenére is fontosnak tartja magyarságát. Ennek a szolgálatnak egyik alappillére a rádiómisszió volt. Ő kezdte el 1963-ban a magyar nyelvű adások szerkesztését, melyet 23 éven keresztül hűségesen végzett. Munkája során szerzett tapasztalatairól beszélgettünk legutóbbi oslói találkozásunkkor.

– Laci bácsinak sokat köszönhet a magyar evangélikus rádiómisszió. Hogyan kezdődött ez a szolgálat?

– Az ötlet már korábban megszületett, csak nem tudtam kivitelezni. Végül 1963-ban adódott a lehetőség: Budapesten működött korábban a Norvég Egyházi Misszió, 1950 után azonban minden kapcsolat megszakadt a gyülekezettel. A rádióadások elsősorban őket szerették volna elérni.

– A Norvég Egyházi Misszió zsidómisszió volt. Miért vállalkozott arra, hogy rádiómissziót támogasson?

– Egyrészt hogy kapcsolatba kerüljön az egykori budapesti közösség tagjaival, akik jó része zsidó keresztény volt; másrészt hogy közelebb hozza a hallgatósághoz az Ótestamentum és a zsidó nép világát. Munkatársunk volt például az utolsó pesti norvég lelkész, *Bernhard Seland*, akinek – többek között – volt egy szentföldi úti sorozata.

– Mondhatjuk azt, hogy a magyar evangélikus rádiómisszió a norvég Izraelmissziónak tartozik köszönettel?

– Nekik is. Norvégiában ugyanis a rádióadás 1982-ig állami monopólium volt, így az anyagot külföldről kellett sugározni – például Monte Carlóból rövidhullámon. Ehhez viszont csak a NOREA-nak (az Északi Evangéliumi Rádiómissziónak) volt felhatalmazása a Monte Carló-i Trans World Radiótól.

– Milyen szolgálatot végzett ekkor főállásban, és honnan voltak munkatársai a rádióprogram készítéshez?

– Gyülekezeti lelkész voltam az Atlanti-óceán és a Norvég-tenger találkozásánál fekvő Smöla szigetén. A térképen ez a skandináv kutya füle felett van... A külföldön szolgáló lelkészek között alakult egy munkaközösség, s közülük néhányan – például *Gémes István* és *Pósfay György* – rendszeresen küldtek áhítatokat hangszalagon vagy írásban. Problémát jelentett viszont, hogy a karácsonyi műsor összeállítását már októberben el kellett kezdeni, s az asztalomtól az oslói stúdión át Monte Carlóig is több hétbe telt az út.

– Milyen terjedelemben és gyakorisággal szólalt meg a műsor? Hogyan épültek fel az egyes programok?

– Hetente kétszer 15 perc állt rendelkezésünkre. Az áhítat mellett minden adásnak megvolt a maga témája: bibliatanulmány, külmisszió, hallgatói levelek, gyermekműsor. Ezek közül a külmisszióira érkezett a legtöbb reakció. Az egyiket – amely egy norvég misszionáriust mutatott be, aki betörőként kezdte pályafutását – a hallgatók kérésének eleget téve 5-6 év alatt háromszor is meg kellett ismételni.

– Mennyiben jelent meg a politika az adásokban?

– Programjainknak nem volt politikai jellege. Nem akartuk ugyanis az Ige üzenetét politikával keverni, hanem

magát az Igét akartuk szóhoz juttatni, hogy éltető erejével tudjon hatni. Hogy mennyire helyes volt ez a gyakorlat, az jól megmutatkozott a hallgatói visszajelzésekben.

– Sok hallgatói levél érkezett?

– Előfordult, hogy egy év alatt ezer levelet is kaptunk tíznél több országból, amelyek *Kelemen Erzsébet* diakonissza testvérhez kerültek. A címet is úgy mondtuk be, hogy abban se rádió, se egyház ne forduljon elő: „Címünk: Kelemen Erzsébet, Grensen 19, Oslo, Norvégia". A leveleket innen küldték tovább Erzsébet testvérnek Stuttgartba. Megtörtént azonban, hogy hallgatók jöttek Norvégiába a Grensen 19. alá, hogy találkozzanak vele, de ott csak a stúdió volt, ahol akkor már tudták: ezeket a látogatókat tovább kell irányítani hozzám. Erzsébet testvér volt az, aki a hallgatókkal tartotta a kapcsolatot, és volt olyan, akit ő vezetett hitre. Tulajdonképpen ő volt a rádiómisszionárius, mi csak visszhangok voltunk.

– A leveleknek tehát kulcsszerepük volt a magyar rádiómisszióban...

– A norvégok kérésének eleget téve gyakran fordítottam le egy-egy szakaszt a levelekből, hogy ők felhasználhassák azokat a saját kiadványaikban, és arra serkentse őket, hogy támogassák a rádiómissziót. Norvégiában májusban az érettségizőktől hangos az utca, akik látványos botrányokat csinálnak, de mindig akadnak néhányan, akik inkább valami értelmes célért dolgoznak. Öt-hat esetben is előfordult, hogy a rádiómissziót gyűjtötték. Sőt az egyik évben betanultak egy magyar éneket, amit mi

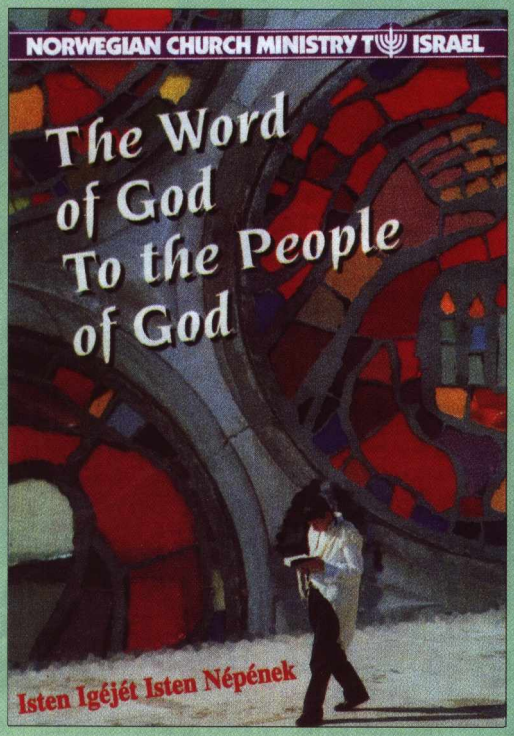

éveken át felhasználtunk az adásokban. Igyekszem megkeresni és elküldeni ezt a szalagot a nyári konferenciára.

– Honnan sikerült elegendő zenei anyagot gyűjteni, és a smölai időszakban milyen technikai felszerelés állt rendelkezésére?

– Azt is úgy kellett „összekoldulni" a világ minden tájáról. A zöme, főleg orgonazene, Londonból jött, Buenos Airesből kaptunk egy magyar énekeket tartalmazó hanglemezt; Finnországból pedig zsoltárokat szalagon... Ez volt a rádiómisszió „hőskora", amely négy évig tartott, amikor csupán egy hordozható magnetofon állt rendelkezésemre, s otthon készítettem a felvételeket. Kezdetben még ez se volt, így az első programok készítésénél mindig beutaztam a városba. Ez másfél órás hajóút volt, kedvező vihar esetén valamivel gyorsabban ment a hajó...

– Meddig tartott az oslói időszak?

– 1967-től '81-ig, amikor a Norvég Izrael-misszió főtitkára voltam. Olyan sűrű munkaprogramom volt a misszióban, hogy abba nehéz volt rendszeresen beilleszteni bizonyos stúdiónapokat, így gyakran kellett mindent az utolsó pillanatban összecsapni. Később – szerencsére és mentségemre – először *Joób Olivér,* majd *Pósfay György* vette át a szerkesztés feladatát.

– Ettől kezdve már egyáltalán nem is végzett rádiós szolgálatot?

– 1982-től – a raade-i gyülekezeti szolgálat mellett – készítettem programokat, sőt rövid 7-8 perces missziói anyagot még a 90-es évek elején is küldtem Magyarországra, amikor már *Gáncs Péter* szerkesztette a műsorokat.

– Van olyan adás, amelyre különösen is szívesen emlékszik vissza?

– Kolozsvárott prédikáltam a 80-as évek közepén. Az istentisztelet után odajött hozzám egy asszony, odaadott egy cédulát, amelyen egy 70-es évekbeli dátum állt: annak az áhítatnak a kéziratát kérte, ami azon a napon hangzott el. Otthon azután kiderült, hogy ausztráliai lelkésztestvérünk, *Kemény Péter* tartotta az áhítatot, ami tehát először megérkezett Ausztráliából Norvégiába, majd elküldtük Monte Carlóba, és végül Kolozsváron jó földbe hullott a mag...

– Akadt negatív élmény is a szerkesztéssel kapcsolatban?

– Nem emlékszem ilyesmire. Kezdeti nehézség persze volt. Készítettem néhány interjút a külföldi lelkész testvéreimmel, de a Monte Carló-i szerkesztőség közölte, hogy az ő meglátásuk szerint az ilyen programok nem közvetítik az evangéliumot. Csalódtam, de rájöttem, hogy igazuk van, mert ha az ember olyan hallgatókra számít, akik egy elzárt országban nem tudnak hozzájutni egy „mellékzöngementes" evangéliumhirdetéshez, akkor azoknak tényleg inkább lelki táplálékot kell adni, nem csak lelki szórakozást...

– Azért továbbra is közel érzi magához a misszió ügyét...

– Természetesen továbbra is nagy figyelemmel követem mind a rádiómissziót, mind pedig a Misszió magazint.

HULEJ ENIKŐ

PÓSFAY GYÖRGY ÉS KELEMEN ERZSÉBET

– avagy a hit hallásból van...

Gratulálok a „beszélő" honlaphoz. Nagyon hasznos és hiánypótló új lehetőség az evangélium továbbadására. Rögtön ki is próbáltam a hanganyag letöltését. Sikerült is, igaz az én „normál" telefonvonalamon ez bizony tovább tartott, mint az elhangzott tanítás, de nagyon örülök a lehetőségnek. Az Úristen gazdag áldását kívánom erre az új szolgálati területre is, mert így az evangélium hangja elhallatszik a Föld végső határáig, és akinek van füle a hallásra, az meghallja. Jó lenne, ha néhány, körzeti vagy kereskedelmi rádióban elhangzott műsort is meghallgathatnánk majd itt...

GARAI ANDRÁS, NYÍREGYHÁZA

Örömmel idézzük *Garai András* levelét, aki frissen reagált nemrég beindult hangzó honlapunkra. Erről ad most némi felvilágosítást a site szerkesztője, SZABÓ SZILÁRD.

Az Internet világában barangolva meglepődve tapasztaltuk, hogy a betűtengerben viszonylag kevés olyan honlapot találtunk, ahol nemcsak olvasni, hanem hallgatni is lehetett Isten igéjét. Ez adta az alapötletet: olyan site-ot kellene létrehozni, amely „megszólal", azaz hallgatható.

Szeretnénk megajándékozni látogatóinkat, így aki felkeresi honlapunkat, hétről hétre friss lelki táplálékot talál egy rövid, 3-5 perces igehirdetés formájában. Folyamatosan egyre több hanganyaggal gazdagodunk, érdemes böngészgetni az archívumot!

Sokan panaszkodnak, hogy nem tudják hallgatni az Evangélikus félórát a Kossuth rádióban, mert hétfőn fél 2-kor munkában, iskolában vannak. A *Műsoraink* menüpontra kattintva a legfrissebb adás részleteivel, riportjaival ismerkedhetnek meg. Minden héten új kérdést teszünk fel a *Játék* rovatban, és a helyesen válaszolóknak olvasni- vagy hallgatnivalót küldünk ajándékba.

A honlapon a hanganyagokon kívül sok érdekes információt is elhelyeztünk az Evangélikus Rádiómissziói Központról. Röviden és áttekinthetően összegyűjtöttük mindazt, amit fontosnak tartunk elmondani magunkról, munkánkról és nem utolsósorban Munkaadónkról... Hiszen azért készítünk rádióműsorokat, szervezünk konferenciákat, missziói napokat és találkozókat, és adunk ki kazettákat, illetve CD-lemezeket, hogy a misszió Uráról tanúskodjunk minden rendelkezésünkre álló eszközzel, így az Internet adta lehetőségekkel is.

Látogassanak el honlapunkra, hallgassák, böngésszék, és – kihasználva az e-mail egyszerűségét, gyorsaságát – írjanak nekünk! Kíváncsiak vagyunk észrevételeikre, véleményükre. Az Internet tág teret biztosít az interaktivitásnak – alakítsuk együtt egyházunk rádiómissziós honlapját!

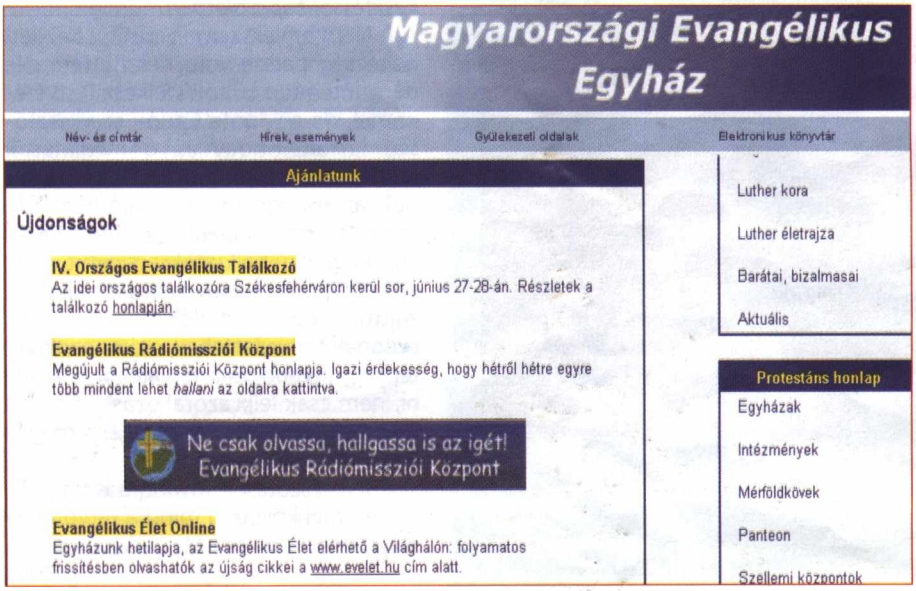

Nagy (ki)hívás

Kiskunhalason

A harmincezer lakosú alföldi kisváros, Kiskunhalas száz évvel ezelőtt patinás gimnáziumával, nagytemplomával és polgári iskolájával a reformátusság olyan bástyájának számított, amelyen az egyik mellvédet kétségkívül az ott tanuló kiskőrösi és soltvadkerti evangélikus ifjúság jelentette.

Az a száz év éppolyan viharosan telt el itt, mint szerte az országban. Noha az egyházi iskolák újra működnek, két generáció kiesett az egyházi életből, és ez tragikus képet nyújt: a népszámláláskor az országos átlag alatt jelezték egyházhoz tartozásukat az e helyütt élők. Mintegy 4500-an vallották magukat reformátusnak, de ebből csupán 800-an bejegyzett egyháztagok. A 450 evangélikus sem hallatja hangját, hiszen az imaházban minden vasárnap megtartott istentiszteletre csak néhány tucat hívő látogat el. A két katolikus egyházközség szolgálatát hasonló arányszámok jellemzik, így nem csoda, ha kapva kaptak egy hirtelen jött ajánlaton: a budapesti székhelyű Timóteus Társaság kereste fel a város világi és egyházi vezetőit. Jövetelük célja egy olyan akció volt, amely a szélesebb néptömegek bibliai művelését szorgalmazta. Egy filmet kínáltak fel, amit ingyen, összesen 13 alkalommal nézhetett meg Halas város lakossága a legkülönbözőbb helyeken. A hétvégét „Nagy Találkozás" néven hirdették meg.

A Lukács evangéliuma alapján 1979-ben készült *Jézus élete* című filmet 1990-ben mutatták be először Magyarországon. Azóta újabb korosztály nőtt fel, de az emberi és a piaci viszonyok is jócskán megváltoztak. Többek között erről beszélt az akció szervezője, *Szuromi Norbert*. A Timóteus Társaság munkatársa egy étteremben tartott fogadáson ismertette *Várnai László* polgármesterrel, az iskolák és intézmények vezetőivel, valamint az egyházak képviselőivel a nagyszabású rendezvény célját és módszerét. A lényeg: mindenki önként és ingyenesen vehet részt a vetítéseken. A cél nem a vallásos emberek „szaporítása", sokkal inkább a Jézusról és koráról szóló valós ismeretek közlése. A fogadáson közreműködött a baptista gyülekezet *Hacapella* énekkara, valamint *Nagy Pál László* katolikus lelkipásztori kisegítő is. Az előadásokat és a bizonyságtételeket vacsora és sajtótájékoztató követte, melynek során minden jelenlévő kapott egy-egy példányt a filmből.

Közeledett a vetítések hétvégéje. A város több pontján plakátok tudósítottak a helyszínekről és az időpontokról. A Halas Televízió körkérdést intézett az „utca embereihez", és az eredmény elgondolkodtató volt. A főműsoridőben sugárzott riportban négy kérdés hangzott el: Mi az a Getsemáné-kert? Hol van Názáret? Mi az a Hegyi beszéd? Mit tud a Golgotáról?

Maguk a tévések is elcsodálkoztak azon, hogy sok idős ember sem tudott helyes választ adni. A tanyákról beköltöztetett lakosságon érezhető volt az ötvenes évek „agymosása". A fiatalok – már csak kíváncsiságból is – valamennyire utánanéztek ezeknek a fogalmaknak. De még így is kibukott az egyik huszonéves riportalanyból: „Mi ezeket gyakorta halljuk, de tulajdonképpen miért nem tudjuk?!"

A másik érdekes jelenség a szavak jelentésmódosulása volt. A Getsemáné-kertet *nem* mint Jézus elfogatásának színhelyét ismerték az emberek. Így aztán kertészeti fogalommá alakult: „Olyan kert, amiben mindenféle megterem, de gyakran gazos, mert nem gondozzák" – mondta több idős asszony.

A végeredmény – hála a szervezőknek – rendkívül jó lett: a mozik és a vetítőtermek telt, illetve félig telt házzal üzemeltek, valamint a szabadtéri vetítésre is sokan ellátogattak. Egy újabb lépés történt tehát Kiskunhalason a tudatlanság ellen – és talán a hit felé is.

IFJ. KÁPOSZTA LAJOS

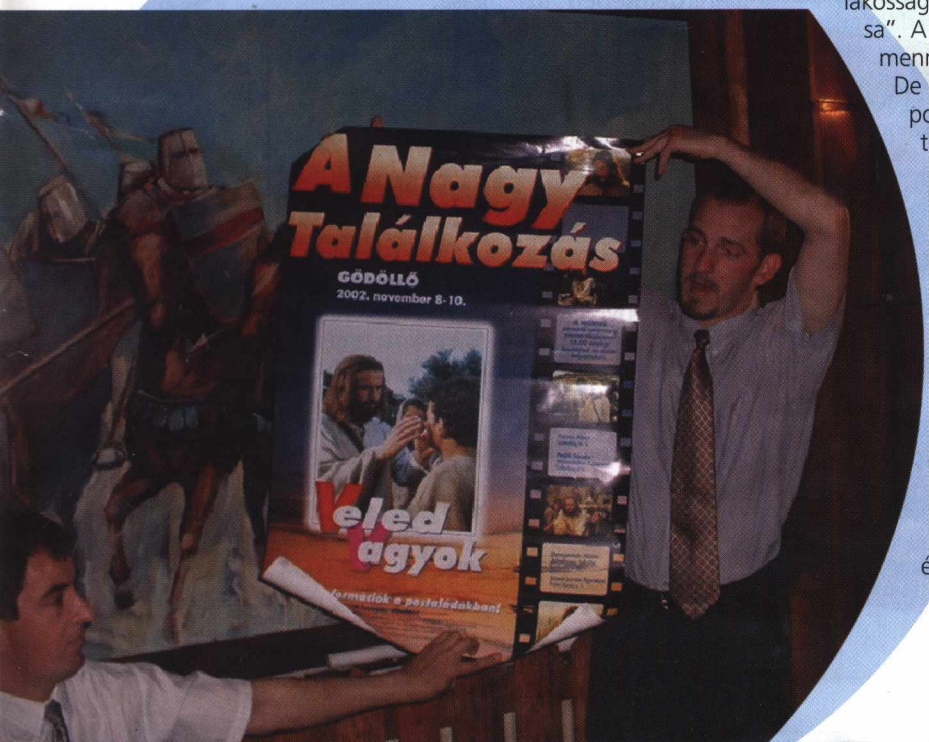

Ünnepi találkozás

Lelkésszé avatásunk 50 éves jubileumán ünnepi találkozón vettünk részt mindazokkal, akikkel együtt végeztünk a teológián: június 14-én délelőtt hittudományi egyetemünk tanévzáró ünnepségén, délután a budahegyvidéki templom úrvacsorai oltáránál voltunk együtt, szeptember elején pedig Sopronban találkozunk majd, ahol 1948-ban együtt kezdtük tanulmányainkat.

Az ünnepi alkalmat „hétköznapi" találkozások is megelőzték. Ezekért az együttlétekért nem sajnáltunk áldozatot hozni, és áldásukat nem győztük megköszönni, hiszen az egyszerű hétköznapokat is ünneppé varázsolták.

Általában kétévenként tartottuk találkozóinkat. Együtt voltunk Gyenesdiáson, a Lajos-forrásnál lévő turistaházban, az ausztriai Őrszigeten, Miskolcon, Albertiben, Dunaegyházán, Sopronban, legutoljára, 2002-ben pedig Piliscsabán töltöttünk három napot. Az „emlék- és reménykoktél" őszinte és szívet melengető beszélgetései mellett az esti vesperák áhítatában éltük át igazán a testvéri közösség örömét és megtartó erejét.

Ünnepi találkozásunk emlékére, a 103. zsoltár biztatására – *„Áldjad, lelkem, az Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled!"* – megajándékozzuk egymást egy „emlékantológiával". Az *Aranydiplomás evangélikus lelkészek vallomásai* című kiadvány tartalmát híven tükrözi a címlap, *Szita István* évfolyamtársunk munkája. A sebeit mutató, az ezen és az eljövendő világon uralkodó Krisztus meghalt és feltámadott értünk.

Amikor 1953-ban elszakadtunk egymástól, levelezésbe kezdtünk. A fennmaradt írások néhány részlete is helyet kapott tanúskodó emlékezésünkben, hűen tükrözve benső vívódásainkat, anyagi küszködésünket és útkereső, lelkes próbálkozásainkat.

Veöreös Imre, a teológusotthon akkori igazgatója minket búcsúztató igehirdetésében azzal indított utunkra, hogy ködbe lépünk. „A jövő, a holnap mindig bizonytalan, de néha különösen sűrű köd vesz körül, és nem látunk előre életünkben egy lépést sem. Sűrű ködben a mozdonyvezető a pálya mellett elhelyezett szemaforokra figyel. Ha a jelző zöldet mutat, nem számít, hogy semmit sem lát a köd miatt az előtte lévő vasúti pályából, ráengedi a gőzt a gépre, és a gyorsvonat száguldhat a ködben is. Isten szemaforja zöld jelzést ad. Fúrd hát bele magad minden erőd bevetésével, megfeszített munkával, megfeszített szolgálattal a ködbe, a jövőbe. Isten a ködön át az örök hazába akar vezetni, ahol már nem lesz homály, hanem az örök nap mindent átvilágító ragyogása."

A köd valóban nem oszlott fel. Sokszor utat is tévesztettünk, de most már közelebb van az örök nap ragyogása.

Emlék-antológiánk előszavában *id. dr. Fabiny Tibor* évfolyamtársunk többek között a következőket írja: „Vallomás ez a kötet: az élő hit hálás bizonyságtétele Isten sokszor megtapasztalt gondviseléséről, az Irgalmas Samaritánus minket is segítő és gyógyító szolgálatáról, a Szentlélek újjáteremtő erejéről."

Ötven év alatt néhány társunk útja más irányt vett, és többen már hazatértek. Írásaink róluk is szólnak, rájuk és egykori tanárainkra is emlékeznek.

Aki beletekint ebbe a különös „krónikába", szembesülhet a múlttal, de a hit szemével megláthatja benne a jövő biztatását is, az értünk meghalt és feltámadott Krisztus ígéretét: *„Ne félj, te kicsiny nyáj, mert úgy tetszett a ti Atyátoknak, hogy nektek adja az országot!"* (Lk 12,32)

MADOCSAI MIKLÓS

Az *Evangélikus Külmissziói Egyesület*

RAJZPÁLYÁZATOT HIRDET

1–12. osztályosok számára

„Tamás apostol útján"

címmel.

A pályázatot a gyülekezetben, iskolában tartott beszámoló alapján kell elkészíteni, melyben **Mesterházy Andrea és Balázs** beszélnek Indiában végzett munkájukról, az indiai életről és kereszténységről.

A rajzok bármilyen technikával készülhetnek A/4-es méretben. Ábrázolhatják mindazt, ami érdekes az indiai keresztények életében, az ottani emberekben, iskolában és élővilágban.

A nyertes pályázók jutalomban részesülnek. A képek a **Kodaikanal Nemzetközi Iskolában** lesznek kiállítva, valamint a legérdekesebb pályamunkák a *Misszió* magazinban is megjelennek.

Beküldési határidő: 2003. július 20.
Beküldési cím: *Evangélikus Külmissziói Egyesület 1085 Budapest, Üllői út 24.*

Szeretettel várunk minden pályamunkát, járjunk együtt Tamás apostol útján!

Az *Evangélikus Külmissziói Egyesület*

PÁLYÁZATOT HIRDET

5–12. osztályosok számára

„Tamás apostol útján"

címmel.

A pályázatot a gyülekezetben, iskolában tartott beszámoló alapján kell megírni, melyben **Mesterházy Andrea és Balázs** beszélnek Indiában végzett munkájukról, az indiai életről és kereszténységről.

Az írások bármilyen irodalmi stílusban készülhetnek (glossza, értekezés, novella), maximum két oldal (3600 karakter) terjedelemben. A pályaművek bemutathatják mindazt, ami érdekes az indiai keresztények életében, az ottani emberekben, iskolában.

A nyertes pályázók jutalomban részesülnek, és a legérdekesebb pályamunkák a *Misszió* magazinban is megjelennek.

Beküldési határidő: 2003. július 20.

Beküldési cím: *Evangélikus Külmissziói Egyesület 1085 Budapest, Üllői út 24.*

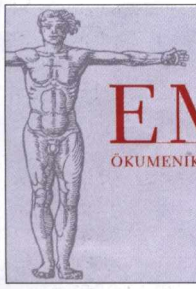

EMBERTÁRS

ÖKUMENIKUS LELKIGONDOZÓI ÉS MENTÁLHIGIÉNÉS FOLYÓIRAT

Neves hazai és külföldi szakemberek írásai mindazoknak, akik hisznek az emberi segítség Isten adta gyógyító erejében.
Egy példány ára: 680 Ft
Az idei négy szám előfizetési díja: 2700 Ft
Az EMBERTÁRS című folyóirat megvásárolható az egyházi könyvesboltokban.
Az idei négy szám előfizethető az alábbi címen:
Embertárs Szerkesztősége, 1406 Budapest, Pf. 30
E-mail: embertars@startadsl.hu

Misszió Expó 2003

Keresztény egyházak, gyülekezetek és szervezetek missziói kiállítása

2003. június 27–29. között az „Ez az a nap!" rendezvénysorozat keretén belül ismét megrendezik a Misszió Expót a Magyar Evangéliumi Aliansz szervezésében. A kiállítás a Népstadion és Intézményei, valamint az Olimpiai Csarnok területén várja majd a látogatókat.

A jelen lévő szervezetek a kiállítási lehetőségen túl egy-egy félórás bemutató során részletesen tájékoztathatják az érdeklődőket munkájukról, szolgálatukról. De természetesen bekapcsolódhatnak – profiljukhoz illően – a szabadtéri és a sátrakban zajló keresztény fesztiválba is. Mintegy 150 kiállítóra és kb. 20 000 látogatóra számítanak idén a szervezők. A színvonalas programban minden korosztály, minden érdeklődő megtalálhatja a neki tetszőt.

A program szervezőinek reménysége, hogy a Misszió Expó 2003 remek lehetőség lesz arra, hogy a magyar keresztények szeretetben összefogjanak Isten dicsőségére és országunk javára.

További információ: www.ezazanap.hu weboldalon.

A Magyarországi Evangélikus Egyház gyülekezetein keresztül 140 000 példányban kerül szétosztásra a *Káté – Evangélikus-keresztyén hitünk rövid összefoglalása* című kiadvány. A következő hetekben, hónapokban a Finn és a Magyarországi Evangélikus Egyház ajándékaként minden magyarországi evangélikus család ingyenesen megkapja a színes képekkel illusztrált könyvet.

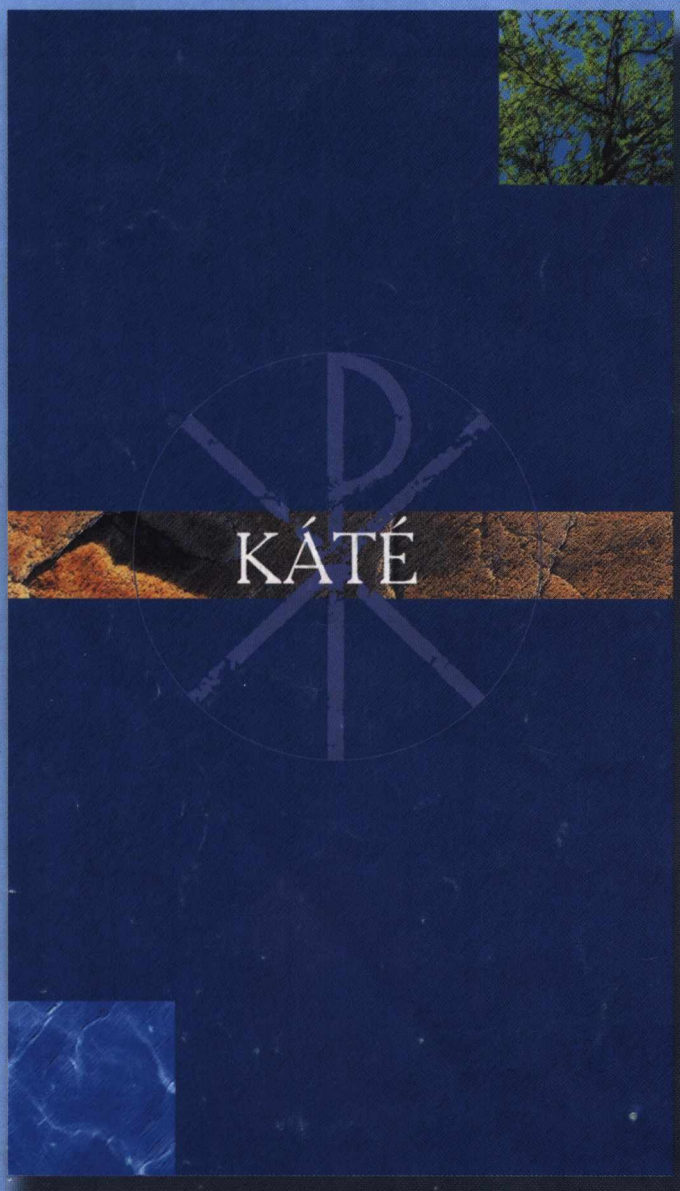

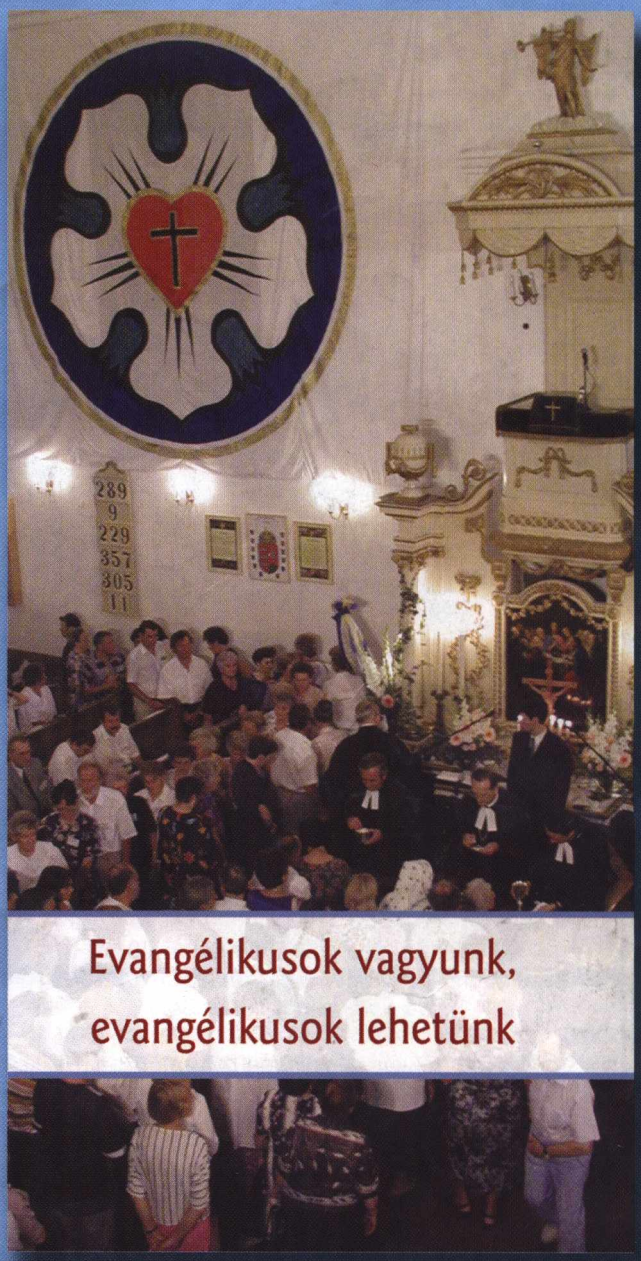

A Kátét 2004 pünkösdjére mintegy 30 000 példányban szeretnénk eljuttatni a határon túl élő magyar evangélikusokhoz is – az Ön segítségére is számítva. A 06 81 330-220-as telefonszám* felhívásával hozzájárulhat ahhoz, hogy egy határon túli testvérünk ingyen megkaphassa a könyvet.

*** Emelt díjas telefonszám. A hívás díja 400 Ft+áfa.**

misszió – Evangélikus magazin, a Magyarországi Evangélikus Egyház hetilapjának kéthavonta megjelenő folyóirata • Az Evangélikus Élet előfizetői részére a magazin ingyenes, ára (utcai terjesztésben) 160 Ft. Jelen lapszámunk megjelenését a Pax Tv, a Béres Rt., a Sanansaattajat (Finnország), a Norea Radio Norway (Norvégia) és a Duna Tv támogatta.

PAX Nyugalmat sugárzunk
BÉRES
Sanansaattajat
NOREA MEDIEMISJON
DUNA TELEVÍZIÓ